

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE ŻAGAŃ

Żagań 2006r.

Zleceniodawca:

Gmina Żagań o statusie miejskim
Plac Słowiański 17, 68-100 Żagań

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewsa 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (0 59) 8 456 301-302
fax.(0 59) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
www.bm-intl.com
e-mail: Jolanta.Klimaszewska@bm-intl.com

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
2. Metodologia.....	6
3. Uczestnicy.....	8
4. Raport o Stanie Pomocy Społecznej.....	9
5. Dane statystyczne – struktura ilościowa i jakościowa świadczeń z zakresu pomocy społecznej.....	16
5.1. Dane statystyczne.....	16
5.2. Struktura funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu	19
5.3. Statystyka wybranych elementów pomocy społecznej w ujęciu graficznym.....	23
6. Analiza porównawcza.....	30
7. Analiza SWOT.....	58
8. Misja.....	62
9. Priorytety.....	65
10. Cele i kierunki działania.....	67
10.1. Edukacja.....	68
10.2. Finanse.....	69
10.3. Infrastruktura.....	70
10.4. Problemy społeczne.....	71
10.5. Społeczność lokalna.....	72
11. Wybrany wariant rozwoju.....	73
12.1. Komentarz do wybranego wariantu rozwoju.....	73
12.2. Priorytety – cele strategiczne pierwszorzędne i drugorzędne oraz kierunki działania.....	75
12. Ankiety pogładowe.....	80
13. Programy Operacyjne Polityki Społecznej.....	84
14. Wdrażanie Strategii.....	96
15. Monitorowanie Strategii.....	97
16. Załączniki.....	98

1. WSTĘP

Polityka społeczna Żagania, której bazą jest społeczność zamieszkała na terenie miasta określona została dokumentem pod nazwą „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Żagań na lata: 2006-2013”.

Społeczność to skupisko ludzi i instytucji, w obrębie którego jednostki i grupy mają możliwość wykonania pełnego obrotu koła życiowych działań, zrealizowania zróżnicowanych form indywidualnej aktywności życiowej, tj. nauka, praca, rozrywka i wypoczynek, kontakty społeczne, zainteresowania itp.

Istotą funkcjonowania społeczności jest jej zdolność stawiania i realizowania celów oraz potrzeb w taki sposób, by zapewnić przeżycie i samorealizację jej członków.

Aby jakaś społeczność była funkcjonalną z punktu widzenia oczekiwań jej członków musi posiadać:

- pewne formy organizacyjne na użytek zróżnicowanych funkcji oraz
- sieć wyspecjalizowanych instytucji umożliwiających wyjście naprzeciw potrzebom swych członków.

Każda społeczność wypracowuje także właściwe dla siebie systemy wsparcia uruchamiane w wypadku pojawienia się problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajduje się w trudnej sytuacji życiowej, której przewyciężenie wykracza poza ich własne środki, możliwości i uprawnienia. W sferze działań socjalnych celem głównym jest zatem dbałość o to, by jednostki i rodziny (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania.

Zasoby społeczne mogą być zarówno bardzo namacalnymi w swej istocie – pieniądze, mieszkanie, żywność, opieka domowa i instytucjonalna, transport, odzież, jak również walorami niematerialnymi, takimi jak wiedza, odwaga, pomysłowość, inicjatywa, zachęta, humanizm, miłość itp. Na zasoby składają się zatem zarówno konkretne jednostki z ich osobowościami i materialnymi walorami oraz ich najbliższe społeczne otoczenie (rodzina, przyjaciele, znajomi, sąsiedzi), jak też formalne i nieformalne grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje, a także to co dała ludziom natura (przyroda, kopaliny).

Pod pojęciem bezpieczeństwa socjalnego jednostki lub grupy rozumie się na ogół możliwość i gwarancje zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych.

Inaczej mówiąc społeczność dąży do zbudowania w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony bezpieczeństwa swych obywateli, by dać im możliwość i gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań pojedynczych ludzi i grup.

To zaś, co zostanie uznane za potrzeby podstawowe jednostek i grup oraz kryteria ich hierarchizacji jest zawsze wpisane w tło historyczne, kulturowe, ustrojowe i warunki ekonomiczne konkretnego społeczeństwa, konkretnej zbiorowości.

Podstawą polityki społecznej w Mieście Żagań jest strategia, która określa, misję, cele i kierunki działania oraz Programy Operacyjne. Dokument ten poddany ocenie radnych miasta oraz środowisk związanych bezpośrednio z polityką społeczną, a następnie przyjęty przez Radę Miasta określa opcje rozwoju w poszczególnych obszarach i wariant rozwoju.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debaty strategicznej i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sesji strategicznej, która odbyła się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w dniu 26 września 2005 roku.

Sformułowania celów i kierunków działania pozostawiono w formie proponowanej przez uczestników debaty.

Dodatkowym elementem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest zamieszczony Raport o Stanie Pomocy Społecznej opracowany przy merytorycznym udziale pracowników Urzędu Miasta, jak również Ośrodka Pomocy Społecznej działającego na terenie miasta.

Dokument ten zawiera podstawowe informacje o polityce społecznej w Mieście Żagań, uwzględniając stan jednostek polityki społecznej o charakterze lokalnym.

W tworzenie strategii zostało włączonych ponad dwadzieścia osób, będących reprezentantami środowisk społecznych i samorządowych, zajmujących się, na co dzień problematyką polityki społecznej.

Dokument został poprzedzony listą uczestników, którzy brali udział w sesji strategicznej.

2. METODOLOGIA

Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowano przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono jedną sesję z udziałem kilkudziesięciu liderów polityki społecznej, reprezentujących jednostki pomocy społecznej, Radę Miasta, oświatę, przedstawiciela kościoła katolickiego, organizacje pozarządowe oraz przedstawicieli jednostek administracji różnych szczebli.

Spotkanie odbyło się w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu, a jego celem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach polityki społecznej.

Uczestnicy debaty pracowali w pięciu grupach, każda z nich podporządkowana była jednemu z obszarów:

- **EDUKACJA,**
- **FINANSE,**
- **INFRASTRUKTURA,**
- **PROBLEMY SPOŁECZNE,**
- **SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA.**

Na podstawie wcześniej opracowanej analizy SWOT:

- **silne strony (wewnętrzne) polityki społecznej w mieście Żagań,**
- **słabe strony (wewnętrzne),**
- **szanse (zewnętrzne),**
- **zagrożenia (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:**

„Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony i zniwelować zagrożenia?”.

Na podstawie tak postawionego pytania grupy przygotowały po osiem celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans, z tym, że liczbę celów ograniczono do czterech w każdej grupie.

Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach polityki społecznej.

Przyjęto, że w każdym obszarze winny zostać wyróżnione trzy **priorytety**, bez których dany obszar nie może się rozwijać, trzy **cele pierwszorzędne**, które przyspieszają rozwój danego obszaru oraz trzy **cele drugorzędne** – ważne dla rozwoju danego obszaru, ale z bliżej nieokreślonym w dekadzie czasem i tempem ich realizacji.

W ten sposób wynikiem konsultacji było wypracowanie kilkudziesięciu celów w pięciu obszarach polityki społecznej.

Dla ustalenia priorytetów polityki społecznej w Mieście Żagań wybrano czternaście celów strategicznych.

Wybrane cele zhierarchizowano w sposób określony w rozdziale „Wariant rozwoju”.

Zhierarchizowane cele, w poszczególnych obszarach polityki społecznej oraz wybranym wariantcie rozwoju, na drodze społecznej konsultacji stały się podstawą opracowania Programów Operacyjnych, w których poszczególne działania zostały nazwane na podstawie kierunków działań określonych i przypisanych konkretnym priorytetom i celom pierwszorzędnym.

W opisie Programów Operacyjnych (rozdział 14.0.) omówiono szczegółowo zasady przyporządkowania poszczególnych działań obszarom problematyki społecznej w Mieście Żagań.

3. UCZESTNICY DEBATY POŚWIĘCONEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Chimko Adolf - Radny Rady Miasta Żagań, Członek Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej
2. Czapracki Jerzy – Naczelnik Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego w Żaganiu
3. Darowska Iwona – Prezes Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo „Integracja” w Żaganiu
4. Dobrzański Artur - Urząd Miejski w Żaganiu
5. Fechner Lechosław – Radny Rady Miasta Żagań, Zastępca Przewodniczącego Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej
6. Gronek Bernadetta – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu
7. Hałas Izabella – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu
8. Jastrzębowski Adam – Kościół Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny, „CARITAS” w Żaganiu
9. Jastrzębska Maria – Prezes Zarządu Związku Sybiraków Koło nr 9 w Żaganiu
10. Kałużna Katarzyna - „CARITAS” w Żaganiu
11. Kowalski Piotr – Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żaganiu
12. Kozłowski Władysław – Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu
13. Kuć Irena – ZR PCK Żagań
14. Kurek Lilianna – Prezes Żagańskiego Stowarzyszenia „Amazonki”
15. Olczak Małgorzata – Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
16. Siewruk Ryszard – Prezes Klubu Abstynenta w Żaganiu
17. Sokołowska Helena – Sekretarz Polskiego Związku Niewidomych Koło w Żaganiu
18. Stachera Elżbieta – Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żaganiu
19. Surgunt Zofia – Wolontariusz na rzecz dzieci Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu
20. Wawrzyniak Barbara – „CARITAS” w Żaganiu
21. Wołoszyn Tadeusz – Przewodniczący Polskiego Związku Emerytów i Inwalidów w Żaganiu
22. Znamirowska Stanisława – Urząd Miejski w Żaganiu

4. RAPORT O STANIE POMOCY SPOŁECZNEJ¹

4.1. *Syntetyczna charakterystyka stanu pomocy społecznej w Mieście Żagań*

4.1.1. *Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem*

www.gminy.pl

Miasto Żagań położone jest nad rzeką Bóbr w południowej części województwa lubuskiego, na pograniczu Niziny Śląskiej i Gór Kocich. Na południe od miasta rozciągają się Bory Dolnośląskie, na zachód - Wzniesienia Żarskie, na północny - wschód - Wzgórza Dalkowskie. Żagań znajduje się w odległości 40 km od granicy polsko - niemieckiej i 100 km od granicy polsko - czeskiej. Blisko miasta przebiega międzynarodowa autostrada Berlin - Wrocław - Kraków a przez miasto droga krajowa biegnąca od wschodniej do zachodniej granicy Polski. Żagań posiada również dogodne, bezpośrednie, komfortowe i szybkie połączenia kolejowe z Berlinem, Hamburgiem, Poczdamem, Wrocławiem, Katowicami, Krakowem i Zieloną Górą oraz autobusowe z Poznaniem, Wrocławiem, Gorzowem, Zieloną Górą, Zgorzelcem. Żagań położony jest w pobliżu czterech dużych aglomeracji miejskich, takich jak: Wrocław, Poznań, Berlin, Praga.

¹ Na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miasta w Żaganiu.

Miasto obejmuje obszar **39,98 km²**, w tym:

20,98 km²	- lasy i grunty leśne
5,77 km²	- użytki rolne
13,17 km²	- pozostałe grunty

4.2. *Miasto w statystyce*

Przekrój statystyczny miasta wg danych Urzędu Miasta przedstawia poniższa tabela (wg stanu na koniec 2004r.):

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	27385
mężczyźni	13128
kobiety	14257
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	5322
mężczyźni	2736
kobiety	2586
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	18273
mężczyźni	9249
kobiety	9024
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	3754
mężczyźni	1135
kobiety	2619
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	51
Małżeństwa zawarte w 2004 roku ogółem, w tym:	165
cywilne	90
wyznaniowe	75
Urodzenia żywe w 2004 roku	279
Zgony ogółem w 2004 roku, w tym:	256
niemowląt	0
Przyrost naturalny	-79
Dochód budżetu gminy ogółem w 2004 roku (w złotych)	41.717.399

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Wydatki budżetu gminy ogółem w 2004 roku (w złotych), w tym na:	40.055.831
gospodarkę mieszkaniową	1.748.828
administrację publiczną	4.131.998
oświatę i wychowanie	14.608.770
ochronę zdrowia	423.299
opiekę społeczną	8.590.697
Dochody gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2004 roku	1.524,76
Dochody własne gminy w złotych na 1 mieszkańca w 2004 roku	1.333,54
Wydatki gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2004 roku	1.464,03
Wydatki inwestycyjne w złotych na 1 mieszkańca w 2004 roku	186,75

4.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie miasta prowadziły działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej **1 954** podmioty gospodarcze (stan na koniec 2004 roku).

STRUKTURA PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004
Placówki handlowe i gastronomiczne	914
Produkcja wyrobów przemysłowych	25
Produkcja wyrobów spożywczych	2
Budownictwo	209
Usługi transportowe	128
Zakłady produkcyjno - usługowe	321
Inne	355
OGÓLEM:	1954

4.4. *Ochrona zdrowia*

Podstawową opiekę zdrowotną w Żaganiu zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej zlokalizowany przy ul. Żelaznej 1.

W skład SP ZOZ wchodzi następujące oddziały:

- pogotowie ratunkowe,
- oddział wewnętrzny,
- oddział pulmonologii,
- oddział chirurgii,
- oddział położniczy,
- oddział ginekologii,
- oddział noworodków,
- oddział intensywnej terapii opieki medycznej,
- oddział dziecięcy.

Ponadto na terenie miasta usługi z zakresu opieki zdrowotnej świadczą:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Kormed" przy ul. Dworcowej 70 – w którym opiekę zapewniają lekarze: chirurg, psychiatra, laryngolog, stomatolog, pediatra;
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Onkomed" przy ul. Żelaznej 1, w którym usługi świadczy lekarz okulista;
3. Zakład Rehabilitacyjny "Reh-Med" przy ul. Findera 3;
4. Lekarz rodzinny "Kowalski i Bodnar" przy ul. Sobieskiego 14;
5. Przychodnia SANA przy ul. Długiej 1 - w której opiekę zapewniają lekarze: urolog, neurolog, internista-diabetolog, ginekolog, psycholog, ortopeda, medycyna pracy;
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Alfa" przy ul. Dworcowej 49 - Zakład Rehabilitacji i Fizykoterapii;
7. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Mandragora" przy ul. Sobieskiego 14;
8. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDICUS" Pierkoś i Partnerzy S.P. przy ul. Traugutta 4 - w którym opiekę zapewniają: lekarz rodzinny, pediatra;
9. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Medycyny Pracy przy ul. Kopernika 21;
10. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MON-MED" przy ul. Dworcowej 70 – w którym usługi świadczy lekarz rodzinny;
11. Gabinety Lekarskie przy ul. Rynek 31/32 – w których opiekę zapewniają lekarze: dermatolog, neurolog, kardiolog, ginekolog;
12. "Rom-Med" Serwis Medyczny przy ul. Żelaznej 1;
13. Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa przy ul. Szprotawskiej 45A.

4.5. *Rynek pracy i bezrobocie²*

4.5.1. *Według stanu na 31.12.2004r.*

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu zarejestrowanych było: **9 670** osób, w tym: **5 138** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **1 608** osób, w tym **698** kobiet.

Stopa bezrobocia w powiecie żagańskim wynosiła: **35,0 %³**

² Na podstawie informacji uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu.

³ *Stopa bezrobocia* – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Mieście Żagań: **2 621** osób, w tym **1 428** kobiet.
Prawo do zasiłku posiadało: **455** osób, w tym **213** kobiet.
Odsetek bezrobocia w Mieście Żagań wynosił: **14,34 %**⁴

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
osoby	95	730	175	996	625
w tym kobiety	57	470	135	442	324

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **200** osób, w tym: **114** kobiet.

4.5.2. Według stanu na 30.06.2005r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu zarejestrowanych było: **9 184** osób, w tym: **4 910** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **1 472** osób, w tym **630** kobiet.

Stopa bezrobocia w powiecie żagańskim wynosiła: **33,6 %**

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Mieście Żagań: **2 495** osób, w tym **1 405** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało: **404** osób, w tym **192** kobiety.

Odsetek bezrobocia w Mieście Żagań wynosił: **13,65 %**

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
osoby	83	674	177	927	634
w tym kobiety	55	450	139	426	335

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **167** osób, w tym: **100** kobiet.

⁴ **Odsetek bezrobocia** – udział procentowy bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (dla gmin wyliczono wskaźnik bezrobocia ze względu na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo – niezbędnej do wyliczenia stopy bezrobocia).

4.6. Bezpieczeństwo publiczne⁵

Okres		2003	2004
Liczba przestępstw stwierdzonych	ogółem	1751	1525
	w tym przez nieletnich	35	40
Liczba ustalonych sprawców przestępstw	ogółem	932	872
	w tym nieletnich	42	40
Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia ogółem	ogółem	433	421
	w tym nieletnich	6	4
Liczba ujawnionych nietrzeźwych kierujących pojazdami	ogółem	297	286
Liczba przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	ogółem	119	118
	w tym przez nieletnich	3	5

⁵ Na podstawie informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Żaganiu.

4.7. Opieka społeczna⁶

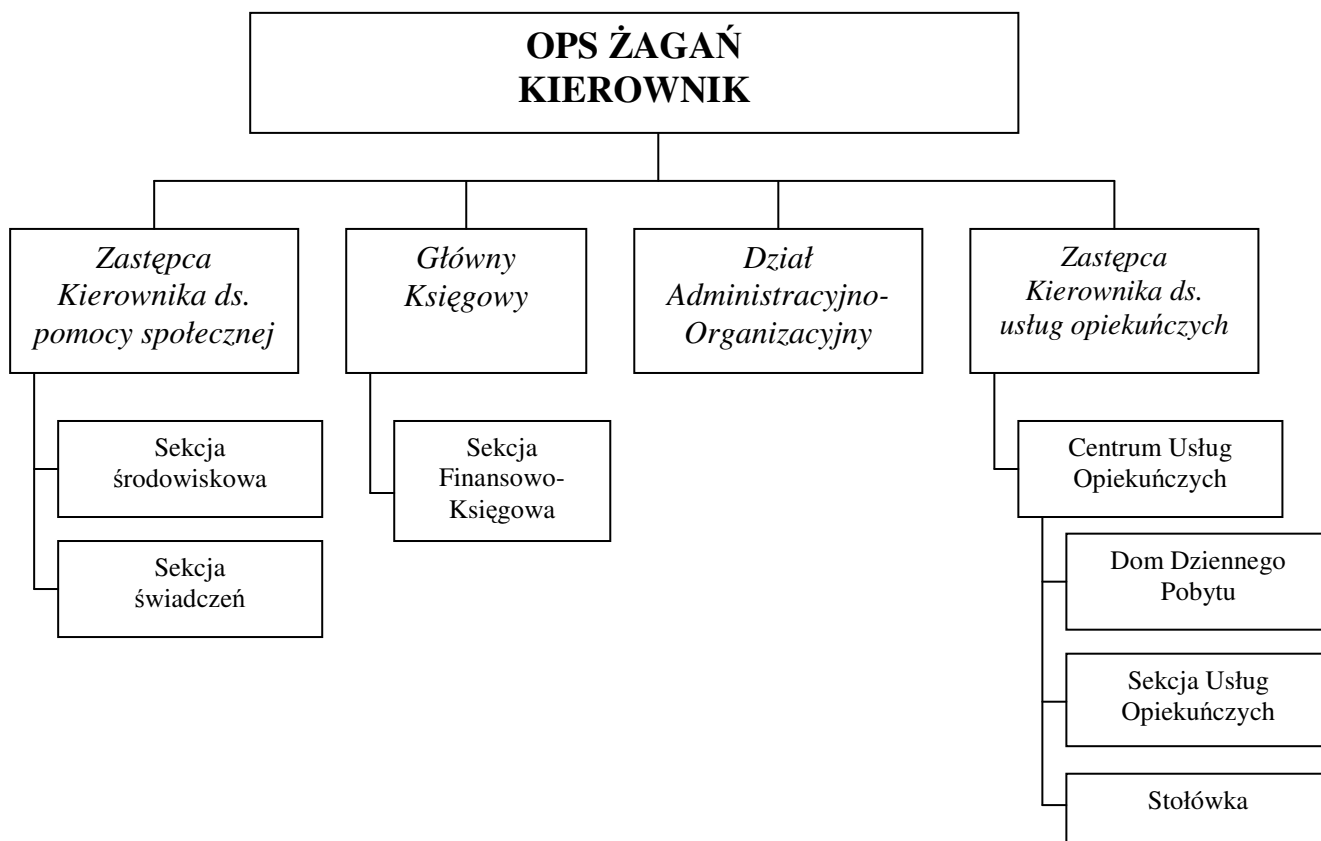
Na terenie miasta działa Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany przy ul. Pstrowskiego 3, który realizuje zadania wynikające z:

Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu obejmuje swym działaniem obszar miasta Żagań.

W strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Centrum Usług Opiekuńczych, które obejmuje swym działaniem Dom Dziennego Pobytu, Sekcję Usług Opiekuńczych i stołówkę. Centrum Usług Opiekuńczych świadczy szereg usług dla podopiecznych OPS oraz mieszkańców Żagania.

4.8. Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu

⁶ Opracowano na podstawie „Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 2004 rok”.

5. DANE STATYSTYCZNE – STRUKTURA RODZAJOWA I ILOŚCIOWA ŚWIADCZEŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ⁷

5.1. DANE STATYSTYCZNE

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA ZLECONE GMINOM – ZA 2004 ROK

ROZDZIAŁ	RODZAJ ŚWIADCZEŃ	LICZBA OSÓB	KOSZT ŚWIADCZEŃ
85214	Zasiłki stałe do 30.04.2004 r.	50	78.152,00
	Zasiłki stałe wyrównawcze, do 30.04.2004 r.	146	169.192,00
	Gwarantowane zasiłki okresowe do 30.04.2004 r.	52	66.550,00
	Zasiłki macierzyńskie do 30.04.2004 r.	27	24.045,00
	Zasiłki okresowe do 30.04.2004 r.	235	46.127,00
	Specjalne zasiłki okresowe	3	330,00
	Składki emerytalno-rentowe	335	44.134,00
	Zasiłki stałe po 30.04.2004 r.	183	381.972,00
Razem			810.502,00
85213	Składki zdrowotne	226	45.695,00
Razem			45.695,00
85216	Zasiłki rodzinne	26	6.666,00
	Zasiłki pielęgnacyjne	25	13.442,00
Razem			20.108,00

⁷ Opracowano na podstawie „Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 2004 rok”.

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA WŁASNE GMINY – ZA 2004 ROK

ROZDZIAŁ	RODZAJ ŚWIADCZEŃ	LICZBA OSÓB	KOSZT ŚWIADCZEŃ
85214	Posiłki jednodaniowe	446	83.547,00
	Zasiłki celowe	781	321.210,00
	Zasiłki specjalne celowe	71	17.442,00
	Przedszkola i internaty	3	3.304,00
	Obiady w szkole	419	90.091,00 (środki własne) 48.354,00 (środki U.W.)
	Opał	293	69.383,00
	Pogrzeby	2	2.676,00
	Zasiłki celowe z powodu zdarzenia losowego	-	-----
	Środki czystości	193	3.922,00
	Schronienie	3	3.123,00
	Oplata za domy pomocy społecznej	1	6.231,00
	Obiady II daniowe dla pensjonariuszy DD.P	20	5.697,00
Razem			654.980,00
	Zasiłki okresowe, po 31.04.04 r. zadanie własne	439	71.038,00 (dotacja z U.W.)
Razem			71.038,00

POWODY PRYZNANIA POMOCY W 2004 ROKU

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób lub rodzin	
		ogółem	w tym na wsi
1.	Ubóstwo	912	-
3.	Bezdomność	13	-
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	29	-
5.	Bezrobocie	745	-
6.	Nieppełnosprawność	394	-
7.	Długotrwała choroba	232	-
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczych	323	-
9.	Alkoholizm	69	-
10.	Narkomania	7	-
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	24	-

TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W 2004 ROKU

Wyszczególnienie		Liczba rodzin		
		Ogółem	w tym na wsi	
Rodziny ogółem (wiersz 2+3+4+5+6+7)		1	1158	-
O liczbie osób	1	2	432	-
	2	3	216	-
	3	4	199	-
	4	5	184	-
	5	6	77	-
	6 i więcej	7	50	-
W tym (z wiersza 1) Rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)		8	598	-
O liczbie dzieci	1	9	220	-
	2	10	216	-
	3	11	105	-
	4	12	44	-
	5	13	13	-
	6	14	-	-
	7 i więcej	15	-	-
Rodziny niepełne ogółem		16	285	-
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		17	200	-

5.2. STRUKTURA FUNKCJONOWANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU⁸

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu realizował zadania wynikające z art. 17 ust. 1-2 oraz art. 18 ust.1-2 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, programu dotyczącego wyprawki szkolnej, przeznaczonego dla dzieci rozpoczynających naukę szkolną oraz brał udział w działaniach mających na celu wsparcie rodzin najuboższych.

DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ STATUTOWYCH

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

ŚWIADCZENIA WYPŁACANE W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH:

- **Zasiłki stałe,**
- **Składki zdrowotne,**
- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze,**
- **Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną.**

ŚWIADCZENIA WYPŁACANE W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH:

- **Schronienie, posiłki oraz niezbędne ubranie**
- **Zasiłki celowe,**
- **Zasiłki okresowe,**
- **Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,**
- **Zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne,**
- **Zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego,**
- **Składki emerytalno-rentowe,**
- **Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze,**
- **Opłata za placówki opiekuńczo-wychowawcze,**
- **Dożywianie dzieci,**
- **Pogrzeby,**
- **Zasiłki specjalne celowe,**
- **Opłata za domy pomocy społecznej,**

⁸ Według sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu w roku 2004.

INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻAGANIU

Jednym z istotniejszych zadań realizowanych w OPS, a wynikających z art. 45 ust. 1-4 Ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W roku 2004 z tej formy pomocy skorzystało 796 żagańskich rodzin, co stanowi 68,7% ogółu korzystających z pomocy.

Nawarstwiający się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących pomaganiem. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana jest w szczególności na osoby samotne, chore, niepełnosprawne, rodziny niepełne, wielodzietne. Uaktywnianie osób korzystających z pomocy oraz wyzwalamie sił tkwiących w nich samych odbywa się w szczególności poprzez zawieranie kontraktów socjalnych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, komunikowaniu się z otoczeniem, integracji w środowisku. W roku 2004, celem uaktywnienia osób pozostających trudnej sytuacji zawarto 458 kontraktów.

Dla rozwiązywania problemów socjalnych klientów Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Żagania. Do najważniejszych partnerów OPS należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żaganiu, Poradnia Zdrowia Psychicznego w Żaganiu, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, Powiatowy Urząd Pracy Żaganiu, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żaganiu, Urząd Miasta w Żaganiu, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Żaganiu, Polski Czerwony Krzyż, Policja, Straż Miejska w Żaganiu, Dom Samotnej Matki Żaganiu.

CENTRUM USŁUG OPIEKUŃCZYCH

DOM DZIENNEGO POBYTU

Celem DDP jest zapewnienie osobom w wieku emerytalnym lub o zmniejszonej sprawności psycho-fizycznej (zwłaszcza samotnym), przebywającym w złych warunkach mieszkaniowych oraz mających złe stosunki rodzinne, pomocy i udziału w aktywnych formach współżycia dnia codziennego.

Przedmiotem działalności DDP jest udzielanie świadczeń w zakresie:

- zaspokajania potrzeb towarzyskich i kulturalnych,
- organizowanie zajęć w ramach terapii zajęciowej,
- zapewnienie posiłku dwudaniowego,
- umożliwienie podopiecznym korzystania z urządzeń kulturalno-oświatowych (radio, telewizor, video, biblioteka, gry towarzyskie, puzzle),
- włączenie w czynne życie poprzez branie udziału w spotkaniach towarzyskich,
- włączenie do różnych prac społecznych na terenie DDP,
- zapewnienie opieki pielęgniarskiej (badanie poziomu cukru we krwi, badanie ciśnienia tętniczego),
- umożliwienie podopiecznym korzystania z urządzeń podnoszących sprawność fizyczną (rower, stepper, bieżnia, orbitrek) pod nadzorem pielęgniarki.

Podejmuje się również szereg innych czynności w celu uatrakcyjnienia czasu spędzonego w świetlicy, które jednocześnie mają na celu zapewnienie dobrego samopoczucia, podniesienia wiedzy na temat swojego stanu zdrowia, a także zrelaksowania się, spędzania czasu w miłej atmosferze, w gronie bliskich sobie osób.

Do czynności tych należą m. in.:

- muzykoterapia – słuchanie muzyki relaksacyjnej,
- organizowanie zajęć plastycznych poprawiających zdolności manualne (wykonywanie rysunków, ikon, ozdób, itp.),
- zajęcia aktywizujące:
  - a. pieczenie ciast, wykonywanie sałatek, deserów,
  - b. udział w spacerach,
  - c. sadzenie kwiatów, plewienie rabatek kwiatowych,
  - d. wycieczki.
- prelekcje prozdrowotne pozwalające na poznanie niektórych jednostek chorobowych, zwłaszcza tych występujących w podeszłym wieku,
- systematyczne mierzenie ciśnienia tętniczego krwi przez pielęgniarkę,
- wykonywanie masażu ciała urządzeniem masującym,
- letnie grillowanie i wspólne biesiadowanie w czasie pieczenia kiełbasek.

Zajęcia z pensjonariuszami w świetlicy prowadzą także wolontariusze ze szkół średnich. Prowadzą oni zajęcia z podopiecznymi, starając się zachęcać ich do aktywizacji poprzez zajęcia plastyczne, manualne, warsztatowe itp.

SEKCJA USŁUG OPIEKUŃCZYCH

W ramach Sekcji Usług Opiekuńczych sprawowane są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 Ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Obowiązek świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wynika z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1996 roku w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kwalifikacji osób świadczących takie usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasad i trybu udzielania i pobierania opłat za te usługi, jak również warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat (Dz. U. Nr 2, poz. 12 z 1997 roku).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.

Z usług opiekuńczych w 2004 r. korzystało ogółem 40 osób, (w tym 1 osoba, u której świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne oraz 1, która korzystała wyłącznie z usług specjalistycznych).

W ciągu roku zmarły 3 osoby objęte usługami opiekuńczymi.

Z bezpłatnych usług opiekuńczych w roku 2004 korzystało 11 osób. Pozostali podopieczni ponosili stosowną odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnych, zgodnie z Uchwałą Nr XX/35/04 Rady Miejskiej w Żaganiu z dnia 27 maja 2004 roku.

Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, pełni się również dyżury sobotnio – niedzielne oraz świąteczne. Dyżury te organizowane były u osób samotnych, które z uwagi na bardzo zły stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować.

STOŁÓWKA

Stołówka działająca w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu zajmuje się sporządzaniem posiłków I-daniowych i II-daniowych dla podopiecznych OPS.

Obowiązek zabezpieczania posiłków wynika z art. 48 Ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że gmina powinna udzielić schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobie tego pozbawionej.

Posiłki przyznaje się osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić.

W 2004 roku w stołówce przygotowano 66.281 posiłków I-daniowych oraz 5.587 posiłków II-daniowych.

Corocznie w stołówce Ośrodka przygotowywany jest również poczęstunek dla osób uczestniczących w „Wigili dla Samotnych” organizowanej przez ŻPK w Żaganiu oraz OPS w Żaganiu. W 2004 r. przygotowano poczęstunek dla 170 osób.

Pracownice stołówki zajmowały się także pomocą przy organizacji różnych imprez okolicznościowych.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Centrum Usług Opiekuńczych oferuje swoim pensjonariuszom i klientom możliwość korzystania z przedmiotów i urządzeń służących utrzymaniu higieny osobistej.

Istnieje możliwość kąpieli w wannie lub pod natryskiem. Korzystającym z kąpieli OPS zapewnia ręczniki, mydło i szampon.

Podopiecznym oferuje się także możliwość prania odzieży i pościeli z prasowaniem i krochmaleniem. Z powyższej usługi w 2004 r. skorzystało 322 osoby.

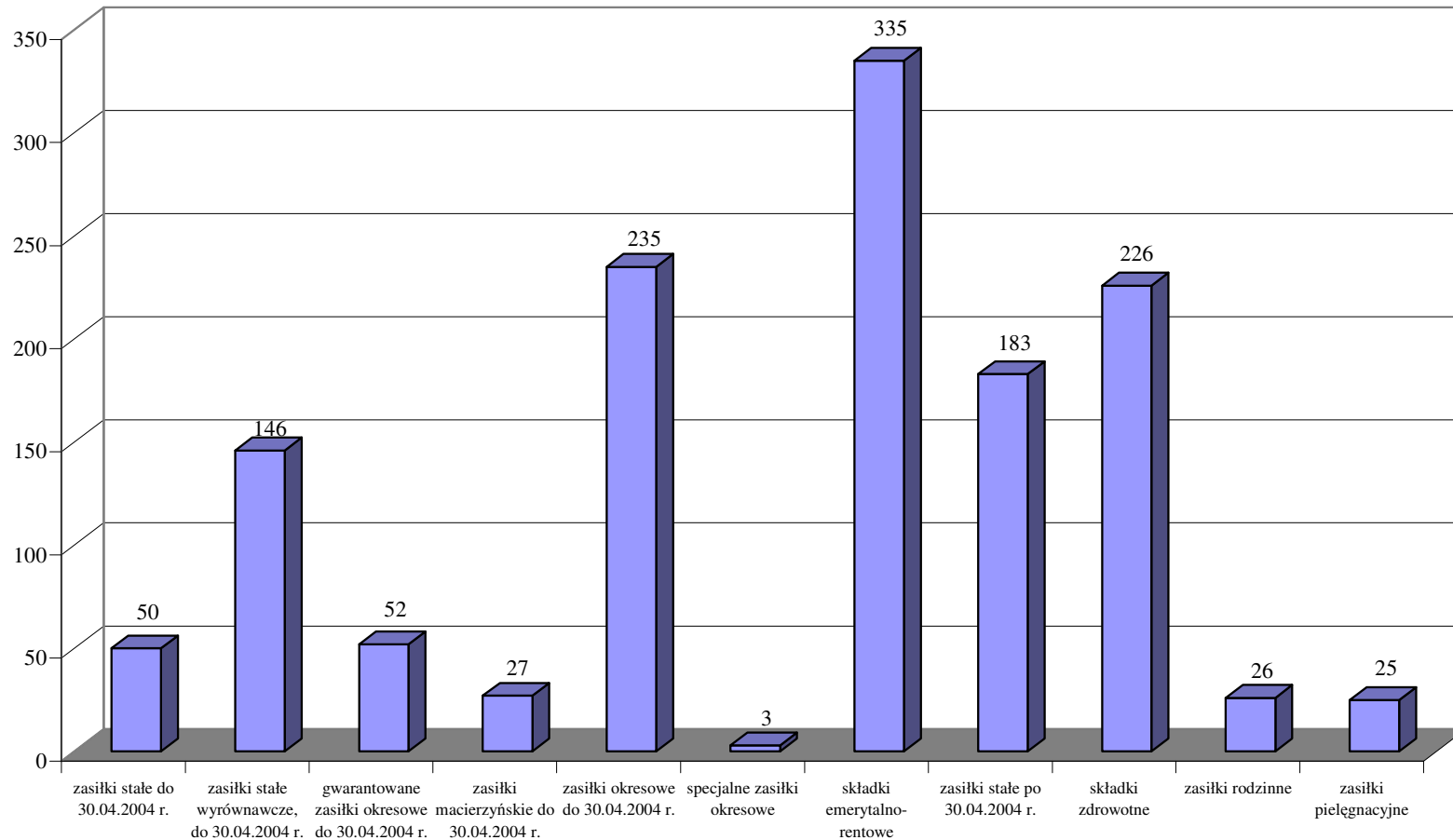
Centrum Usług Opiekuńczych przekazuje również bezpłatnie klientom OPS odzież używaną otrzymaną od mieszkańców miasta, pośredniczy także w przekazywaniu mebli, łóżeczek dziecięcych, wózków dziecięcych, wózków inwalidzkich, kul łokciowych.

5.3. STATYSTYKA WYBRANYCH ELEMENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W UJĘCIU GRAFICZNYM

NATEŻENIE KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

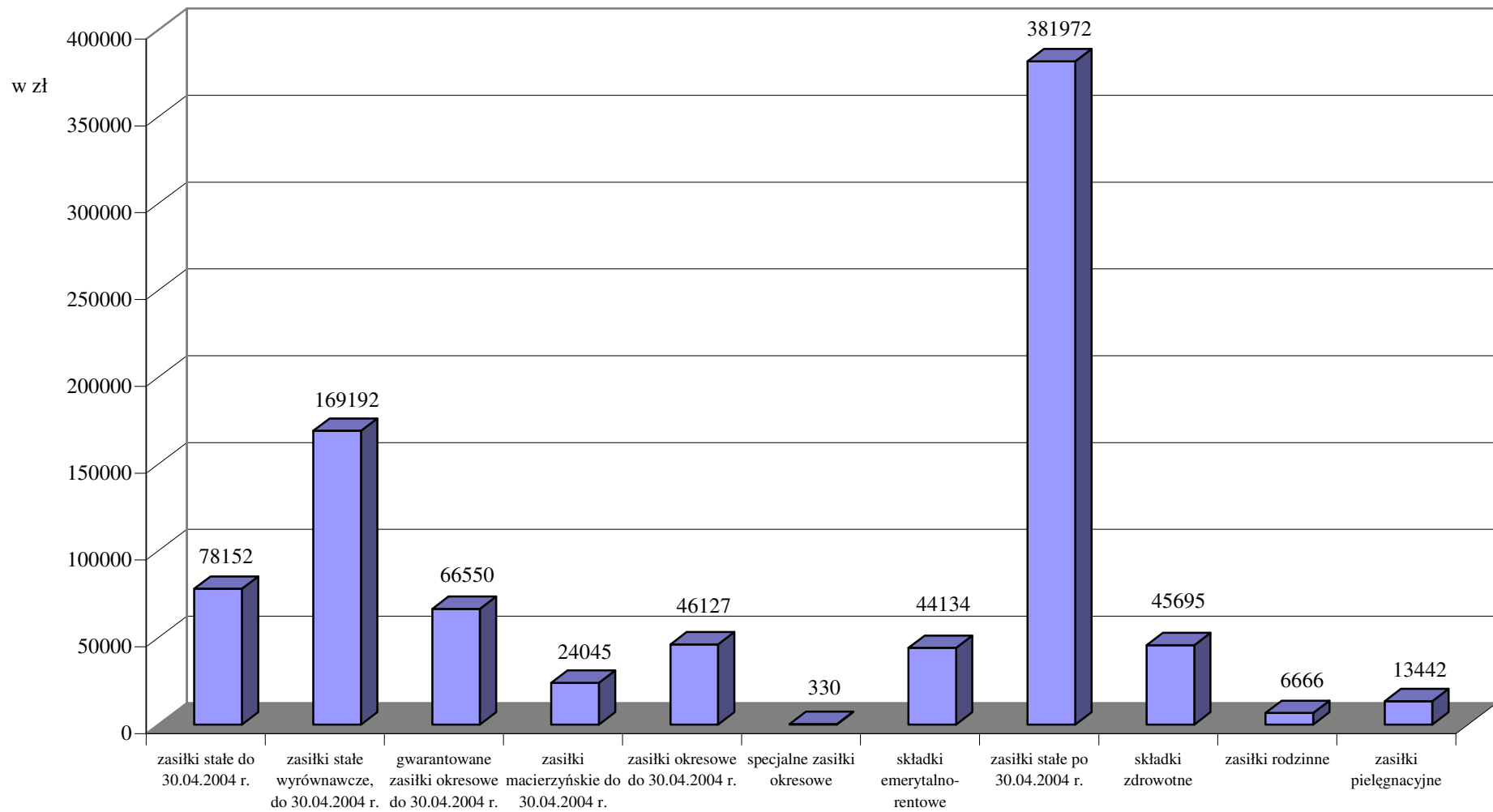
[na podstawie sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu w roku 2004]

*Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych udzielonych przez OPS w 2004 roku
w ramach zadań zleconych*

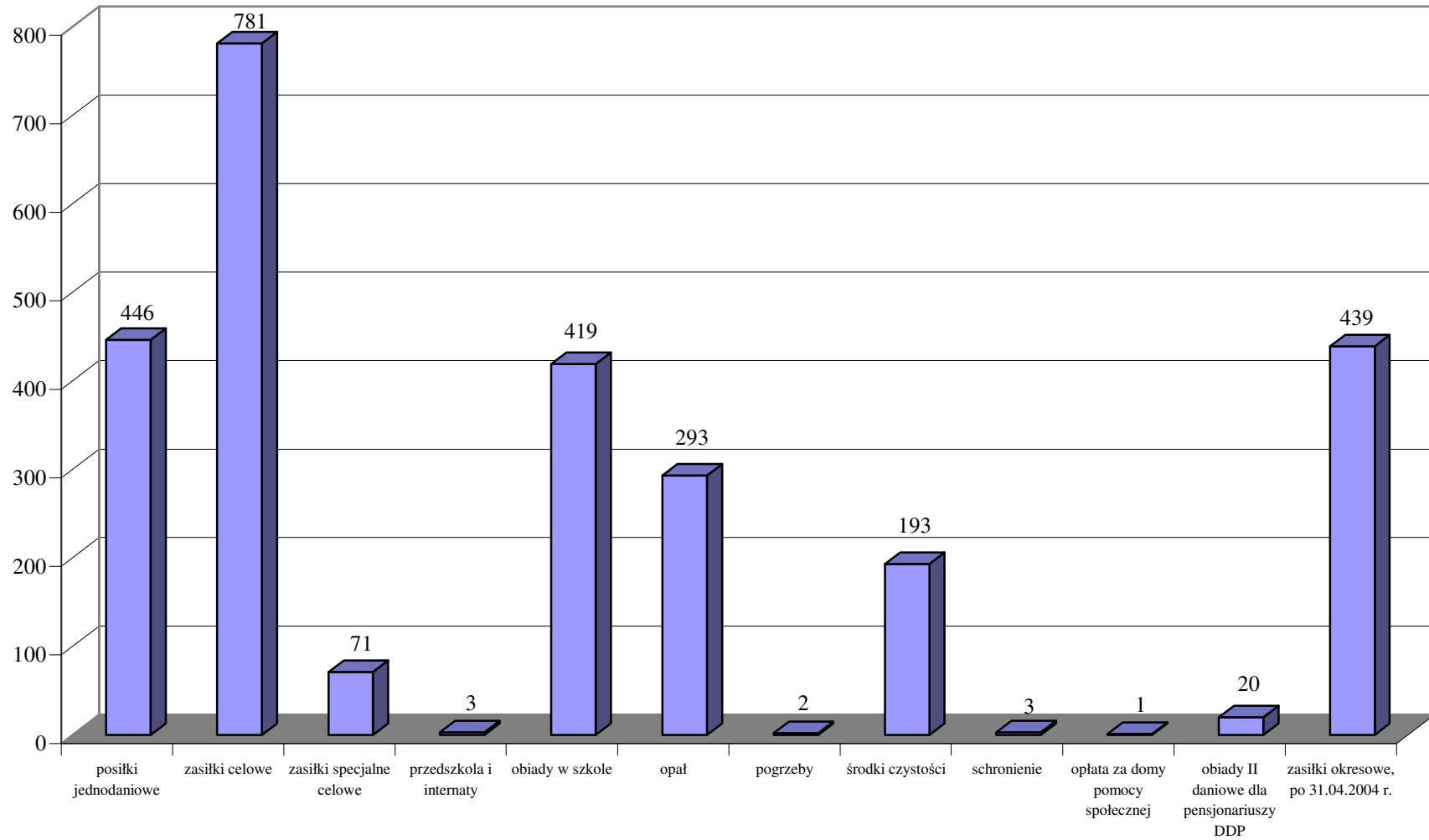

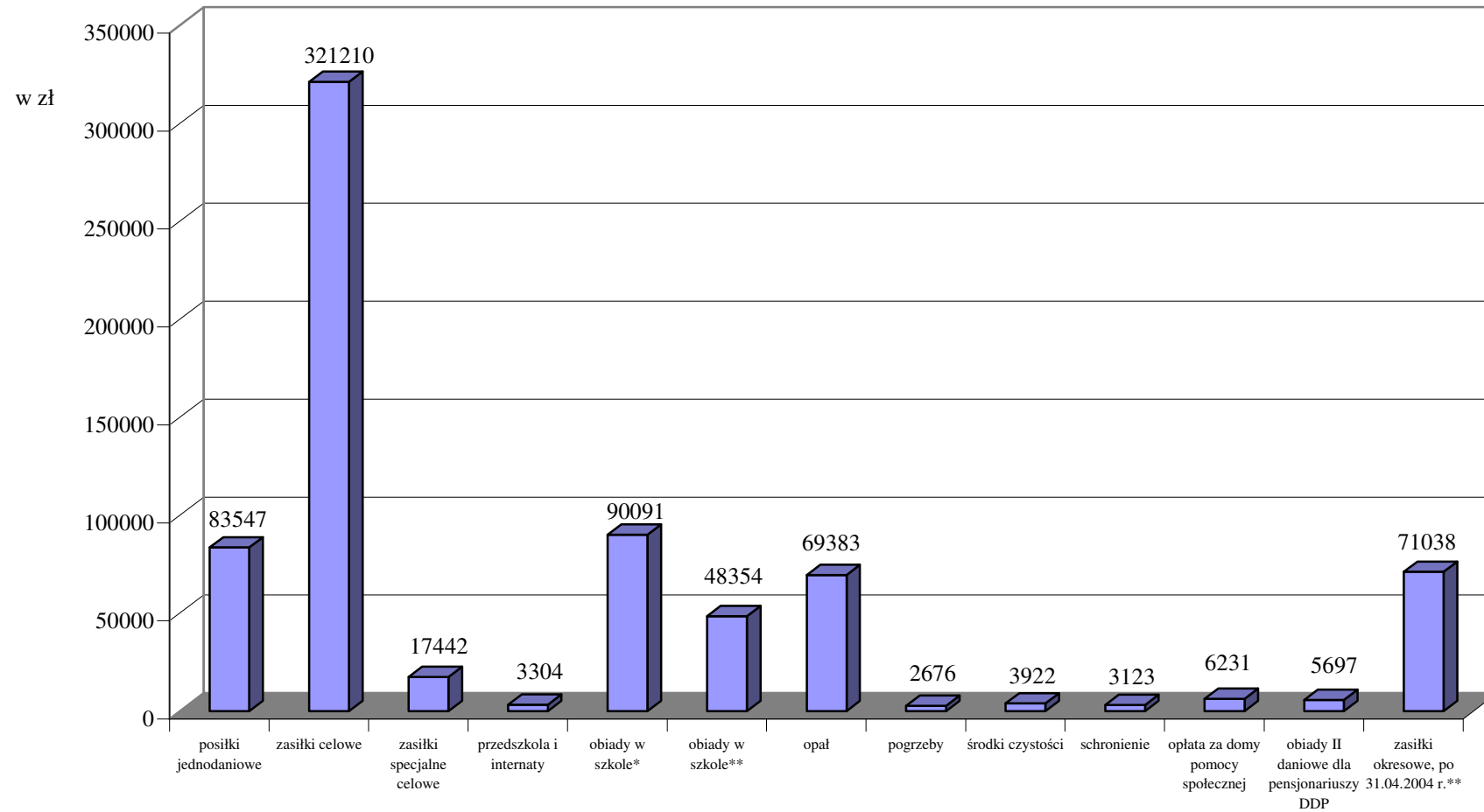
**Koszt świadczeń pieniężnych udzielonych przez OPS w 2004 roku
w ramach zadań zleconych**

*Liczba osób korzystających ze świadczeń udzielonych przez OPS w 2004 roku
w ramach zadań własnych*

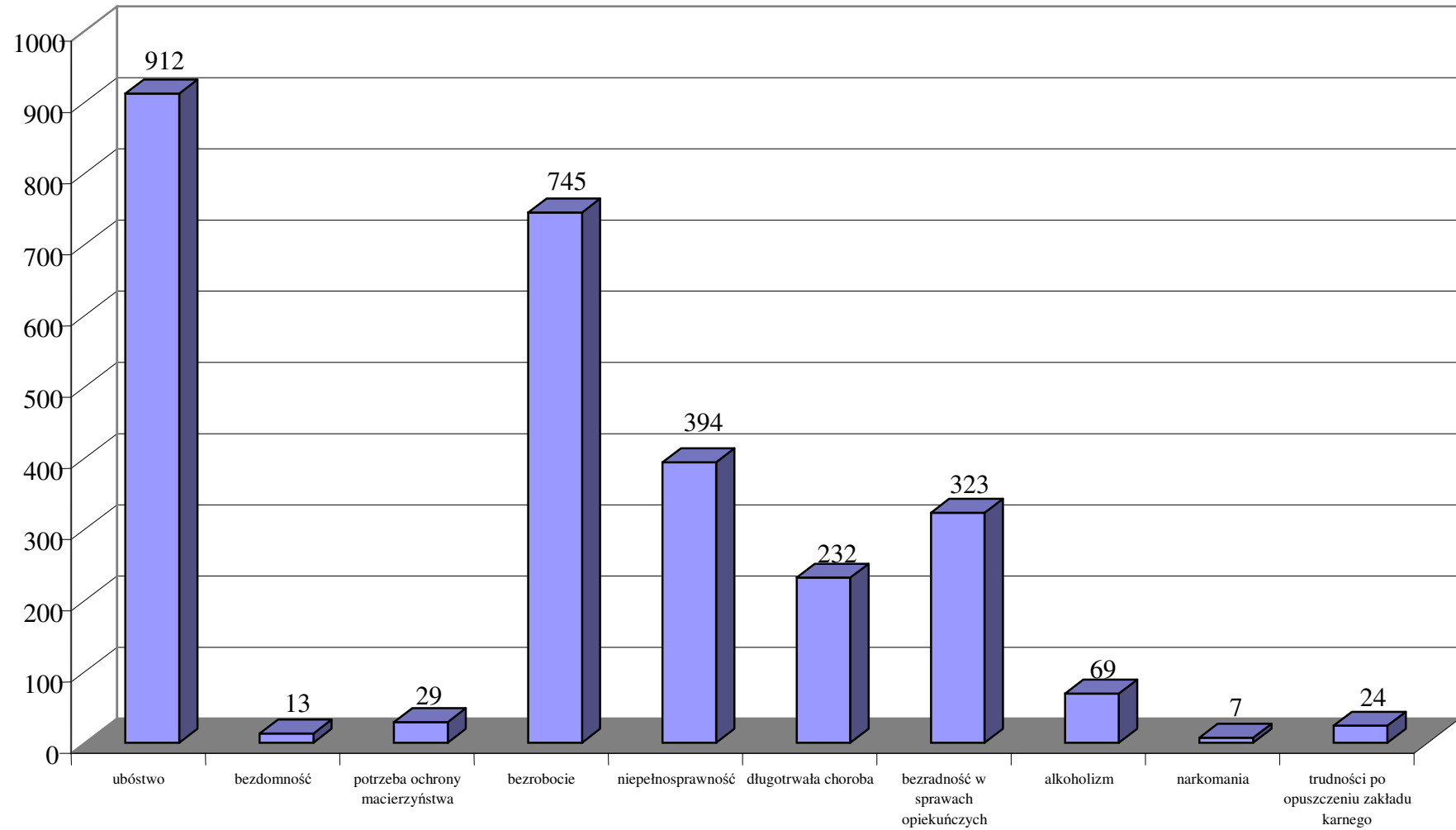
**Koszt świadczeń udzielonych przez OPS w 2004 roku
w ramach zadań własnych**

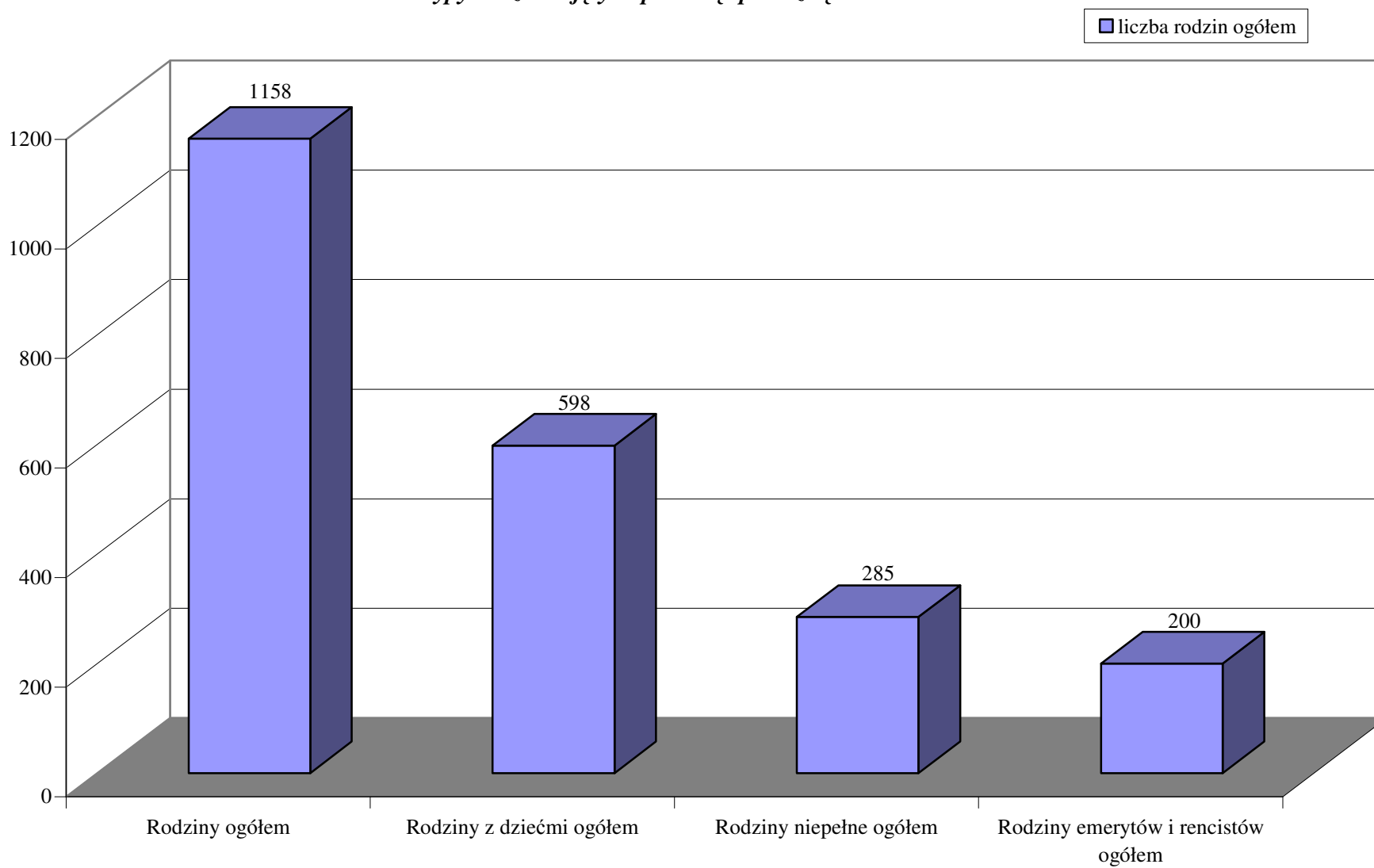
* - środki własne

** - środki U.W.

*Liczba osób lub rodzin, którym przyznano pomoc w 2004 roku
ze względu na powód przyznawania świadczeń*

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2004 roku

6. ANALIZA PORÓWNAWCZA

Analiza porównawcza tworzona jest dla potrzeb formułowania ostatecznych wyników diagnozy stanu, której podstawą tworzenia dodatkowo jest raport o stanie i analiza SWOT.

Analizie porównawczej poddano statystyczne ujęcia elementów bezpośrednio mających wpływ na politykę społeczną m.in. dochód budżetu, struktura bezrobocia, dochody własne, wydatki rodzajowe, przyrost naturalny itd. Poszczególne dane statystyczne opracowano w oparciu o dostępne materiały wydawane przez Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Ministerstwa poszczególnych resortów oraz Centrum Badań Strategicznych w Warszawie.

Wybrane dane statystyczne dotyczące Miasta Żagań porównano do gmin najbliższego otoczenia miasta (gminy powiatu żagańskiego) oraz do średnich danych z całego powiatu żagańskiego. Szczególne znaczenie w przedstawionej analizie porównawczej ma tzw. grupa porównawcza utworzona jako uśredniona dana statystyczna miast i gmin znajdujących się z Miastem Żagań w tzw. wspólnym koszyku samorządów o podobnym charakterze. Na umieszczenie Miasta Żagań we „wspólnym koszyku” z innymi podobnymi gminami zdecydowała m.in. ilość mieszkańców, dochód budżetu na 1 mieszkańca, forma samorządu (miasto-gmina, gmina, miasto, miasto na prawach powiatu) oraz odległość miasta od innych aglomeracji miejskich.

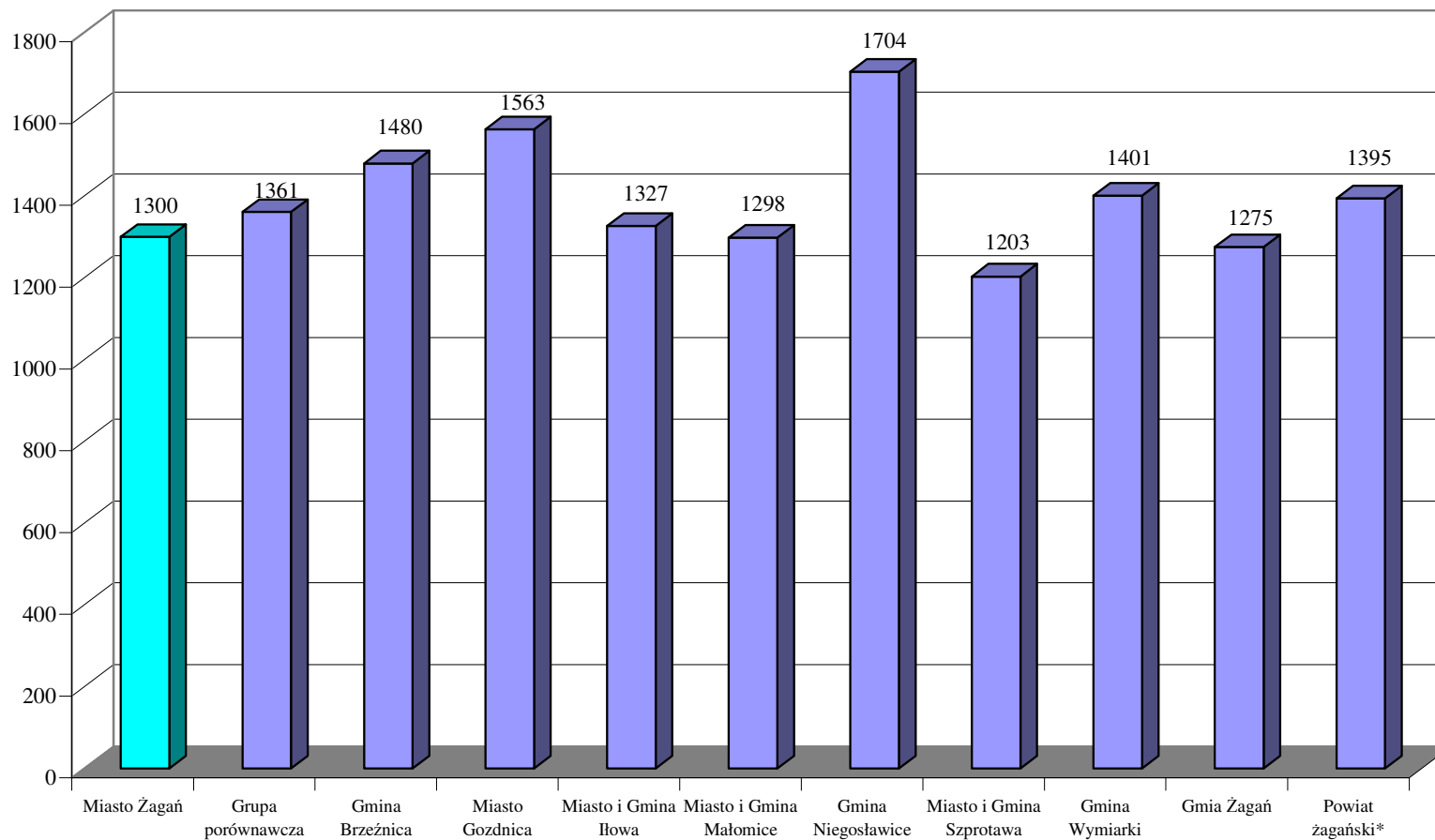
W ten sposób dokonana analiza porównawcza pozwala określić wartości statystyczne korzystne w kreowaniu polityki społecznej (na dobrym poziomie) i te niekorzystne na tle grupy porównawczej i innych gmin powiatu.

Załączona analiza porównawcza zawiera kilkadziesiąt wykresów tworzonych w oparciu o wyżej wymienione założenia.

FINANSE PUBLICZNE

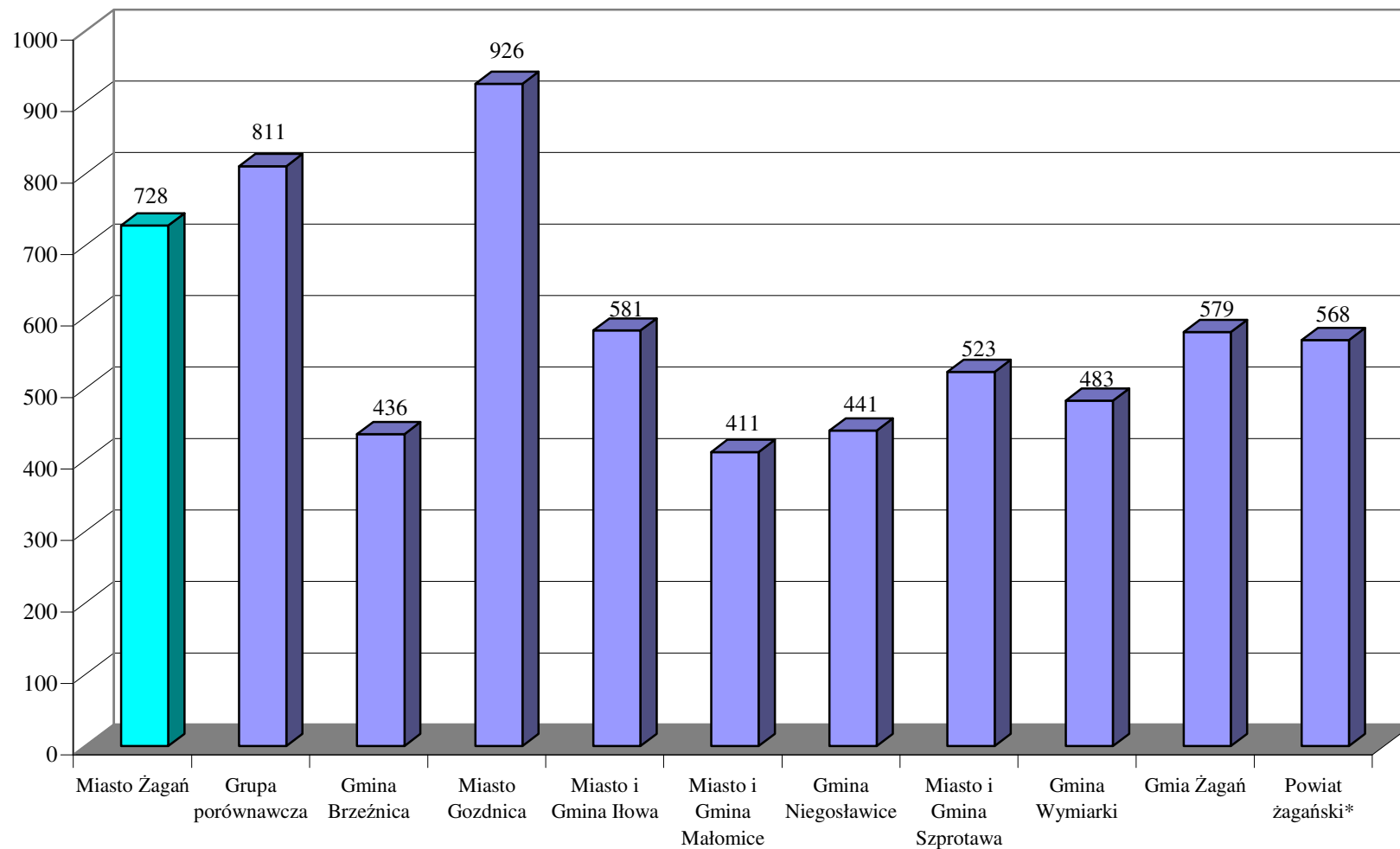
[na podstawie „Rocznika Statystycznego Województwa Lubuskiego 2004”]

Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

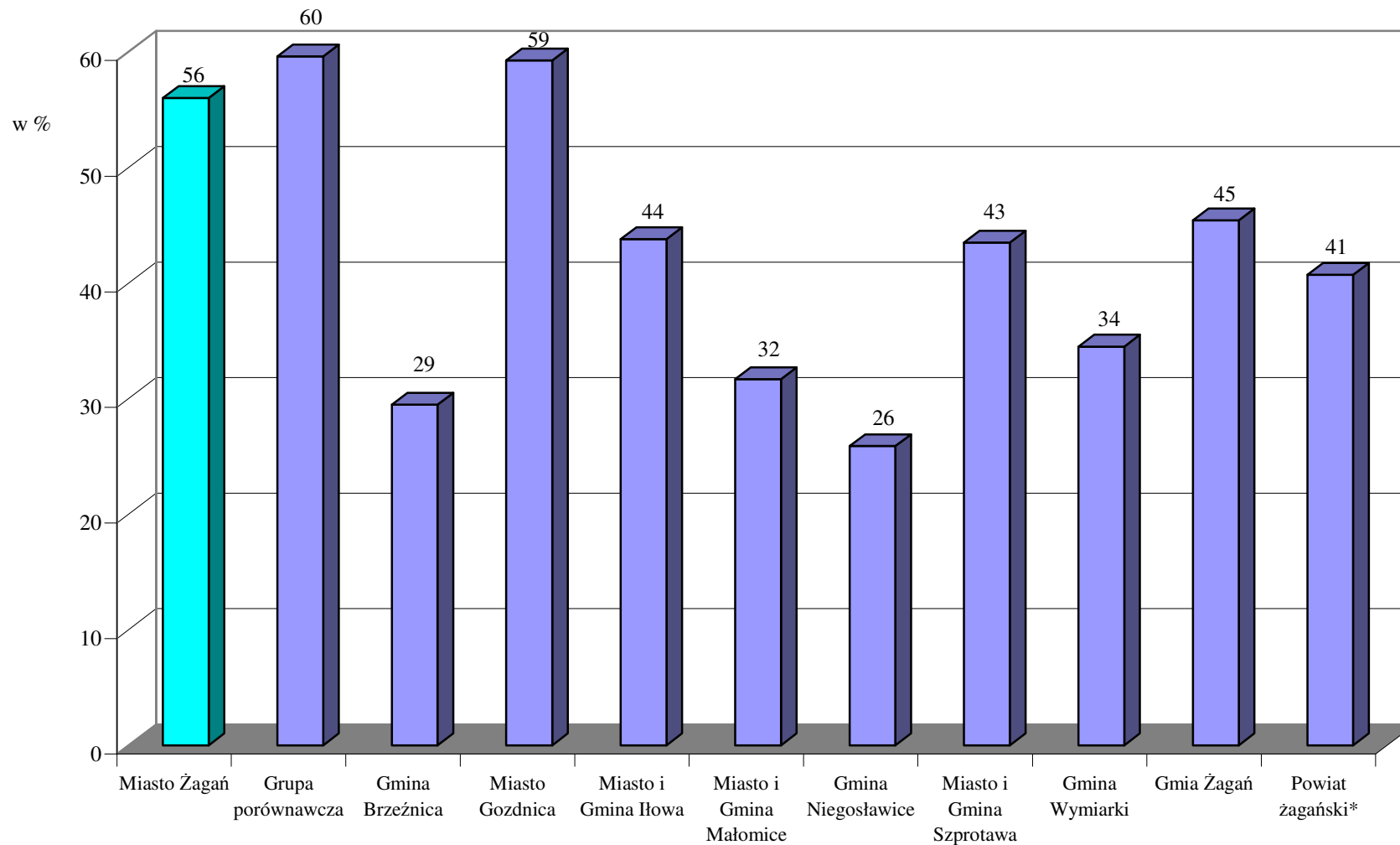
Dochody własne budżetów gmin w złotych na 1 mieszkańca

* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

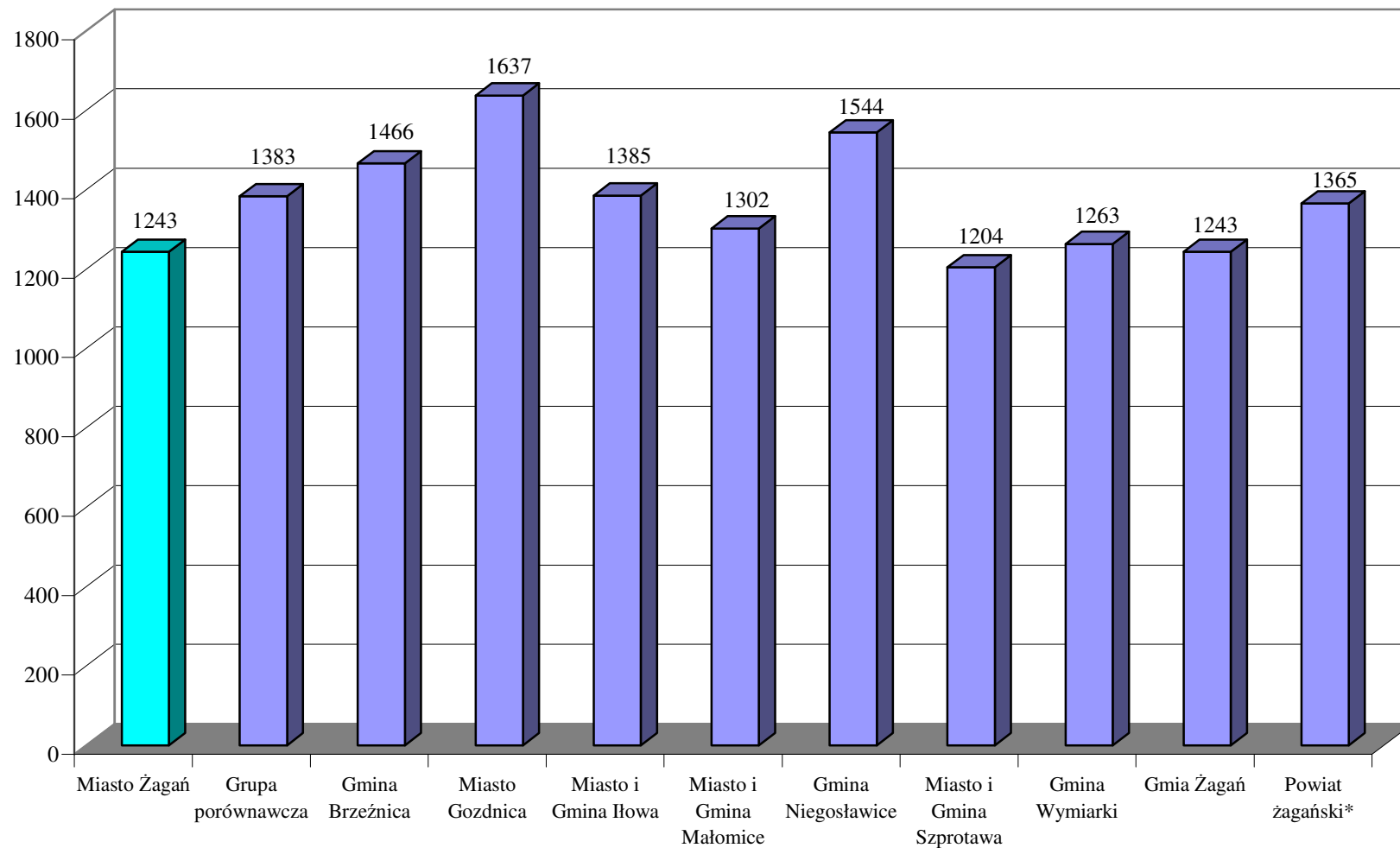

Procent dochodów własnych gminy w dochodach ogółem

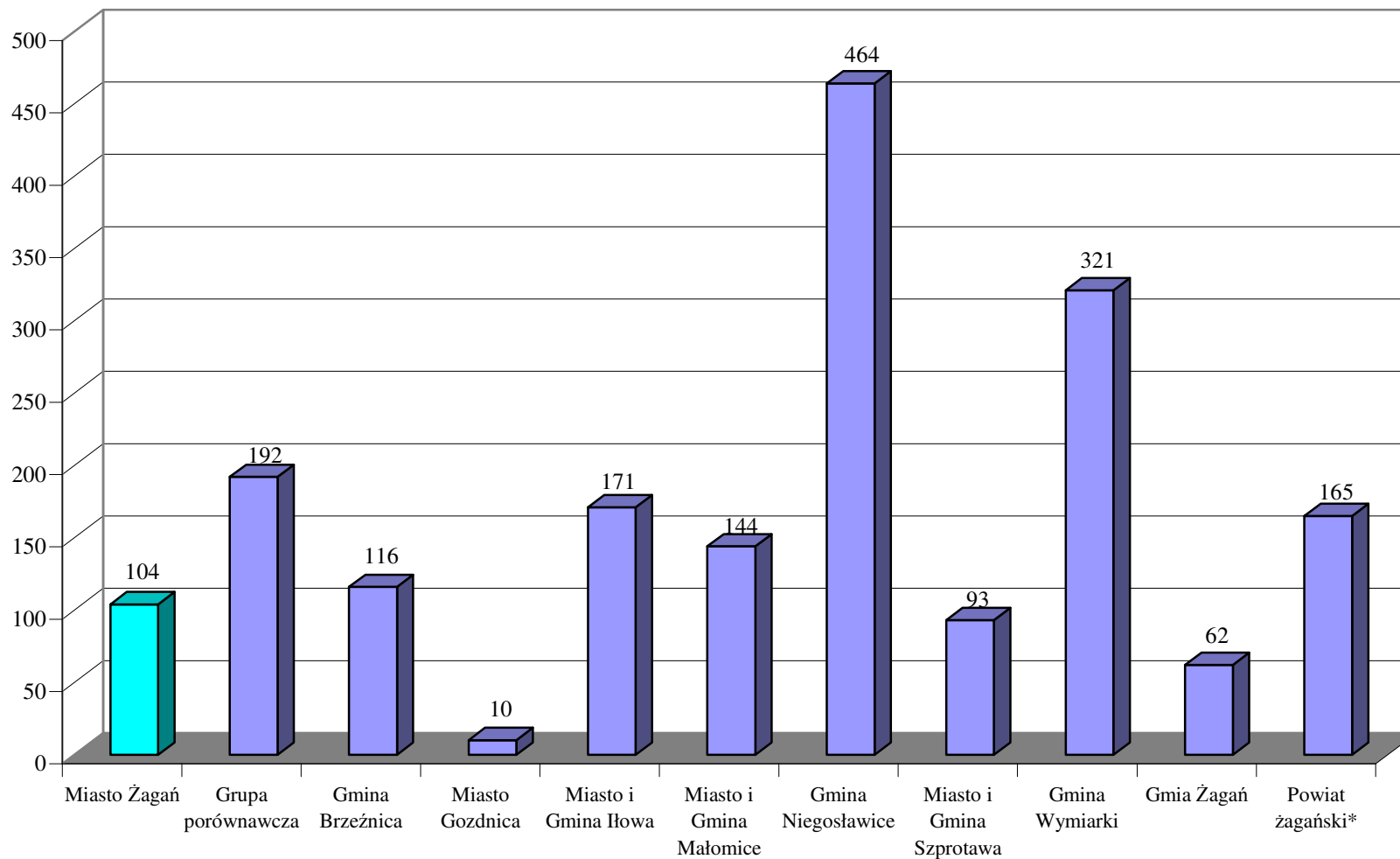
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

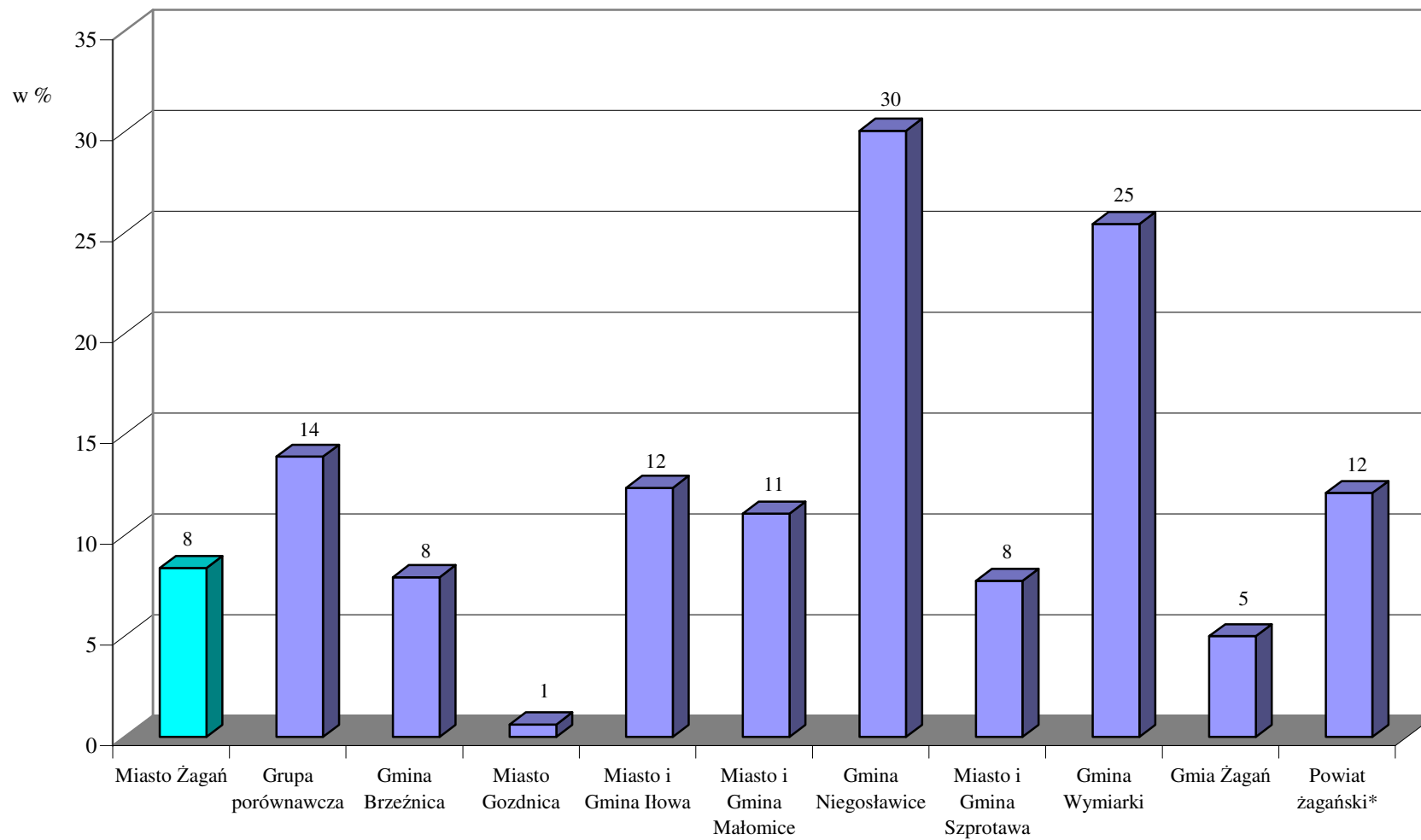
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Wydatki inwestycyjne budżetów gmin w złotych na 1 mieszkańca

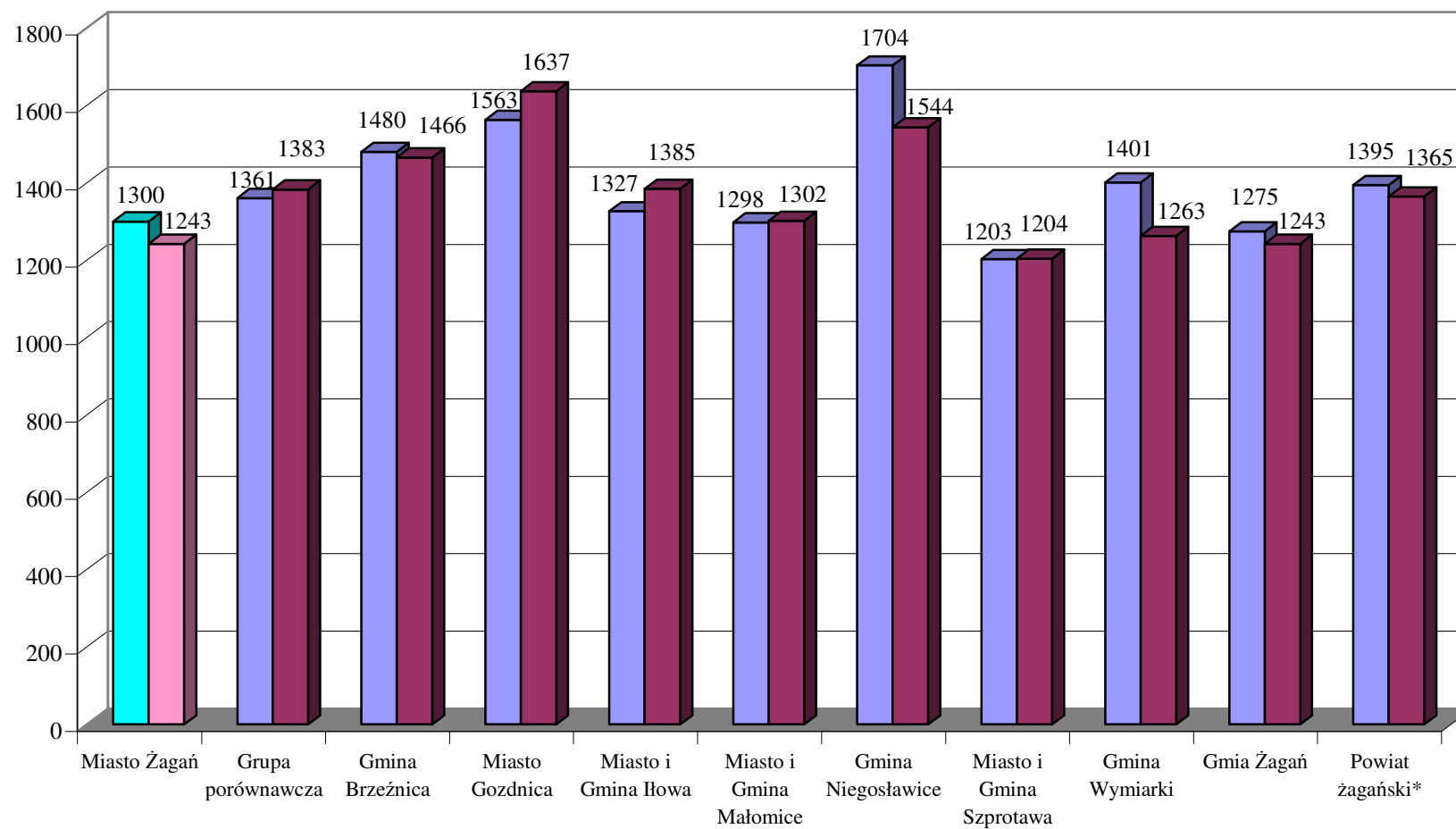
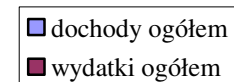
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Procent wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem

* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Dochody i wydatki z budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

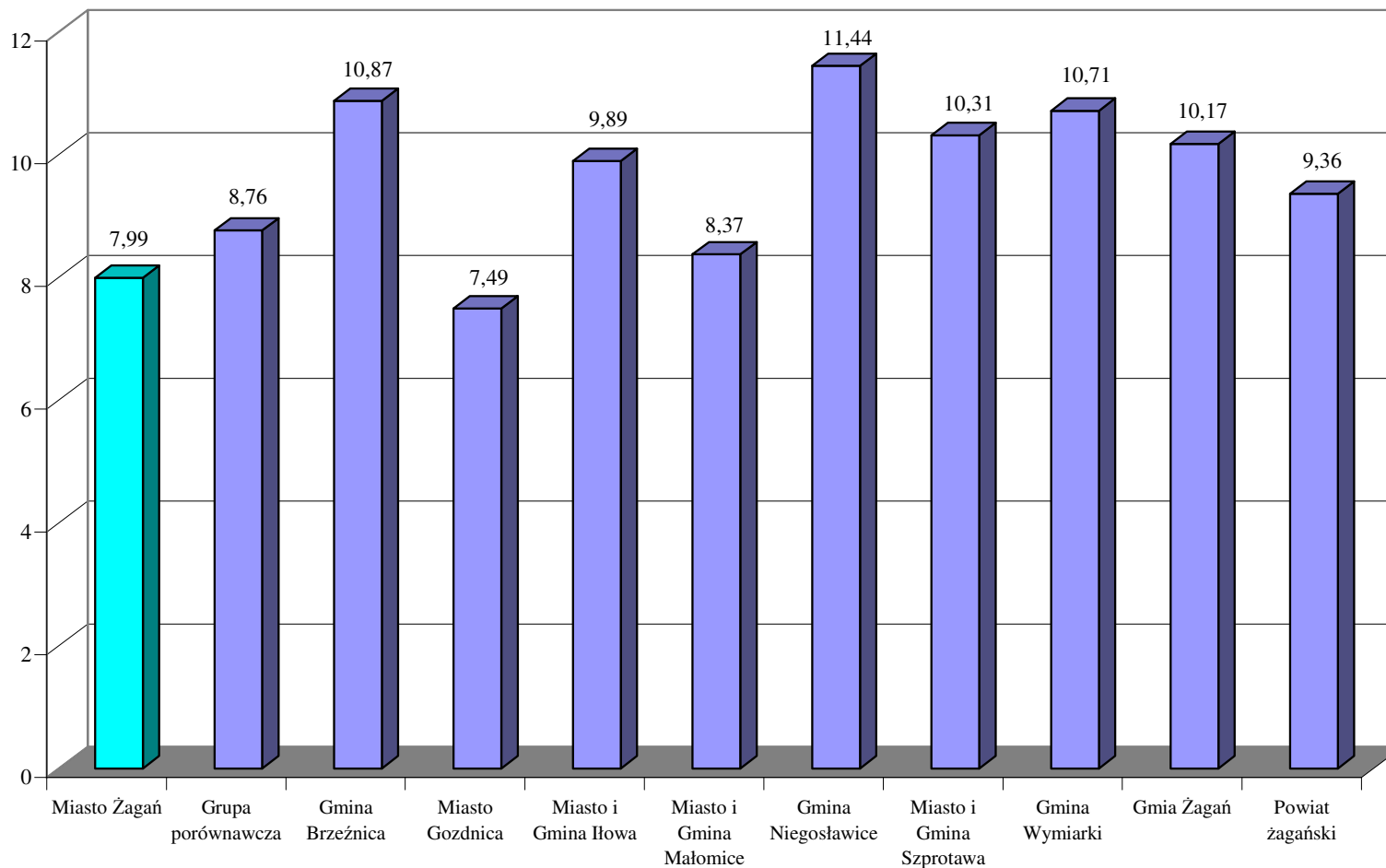

* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

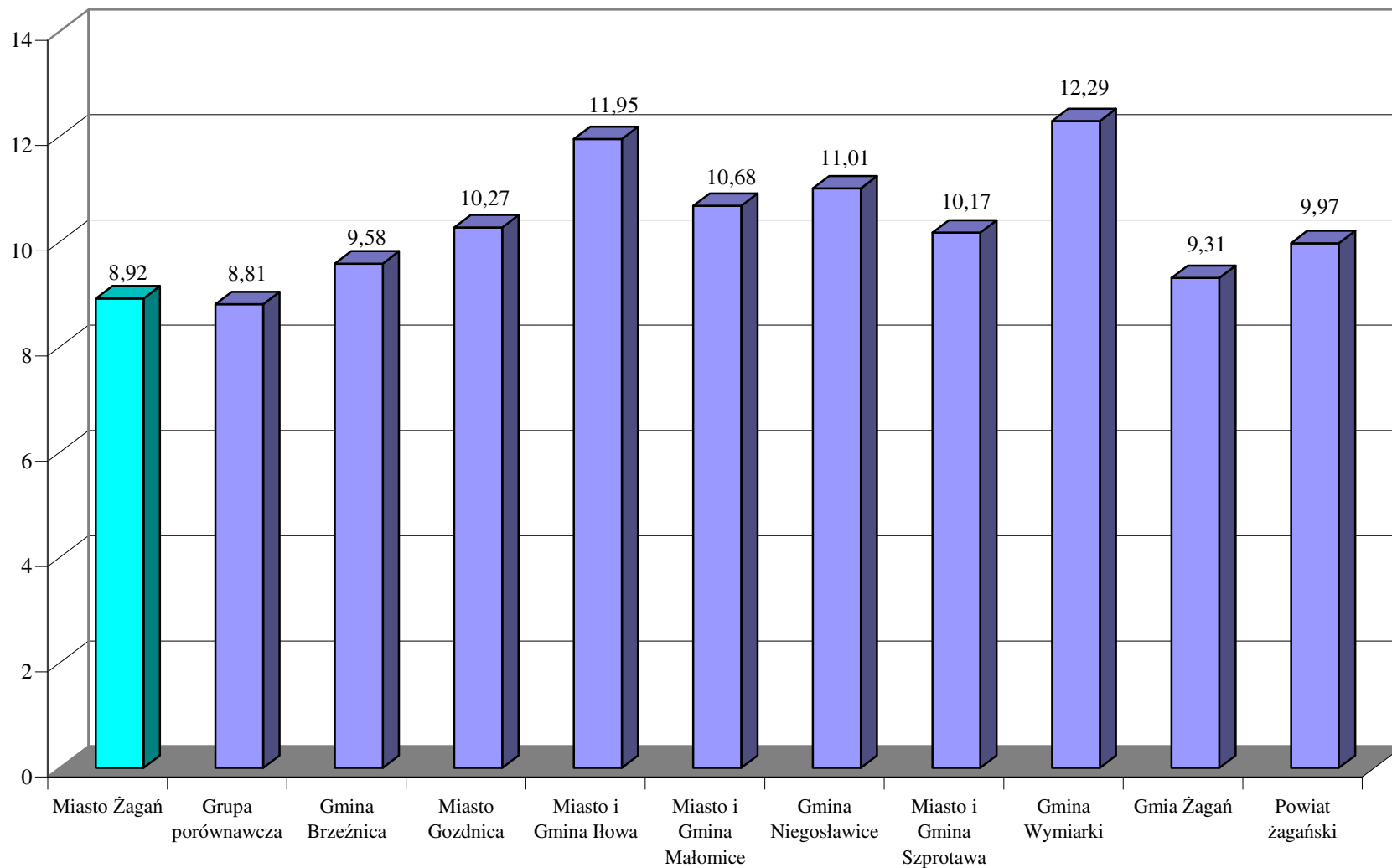
SPOŁECZNOŚĆ

[na podstawie „Rocznika Statystycznego Województwa Lubuskiego 2004”]

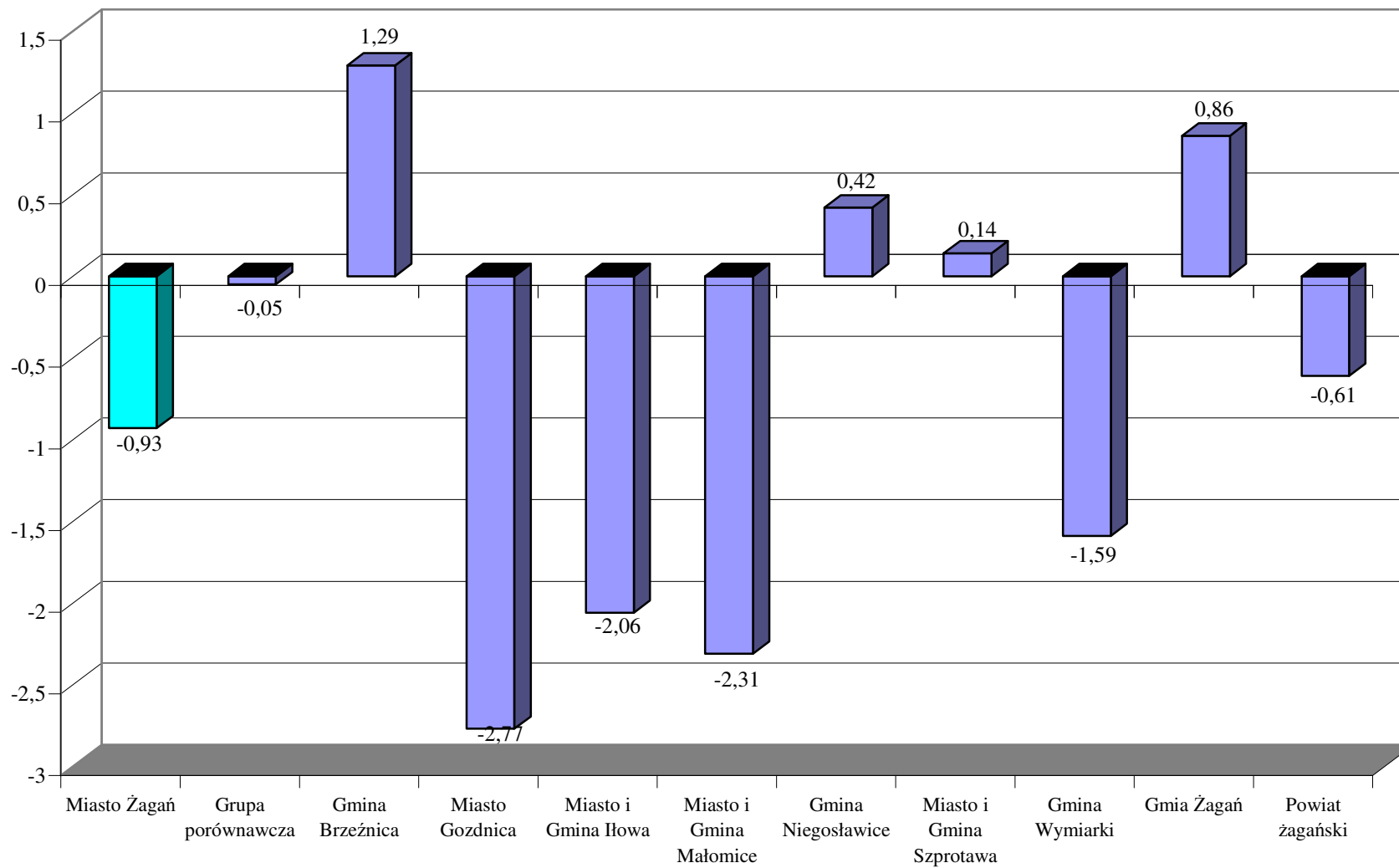
Urodzenia żywe na 1000 ludności

Zgony ogółem na 1000 ludności

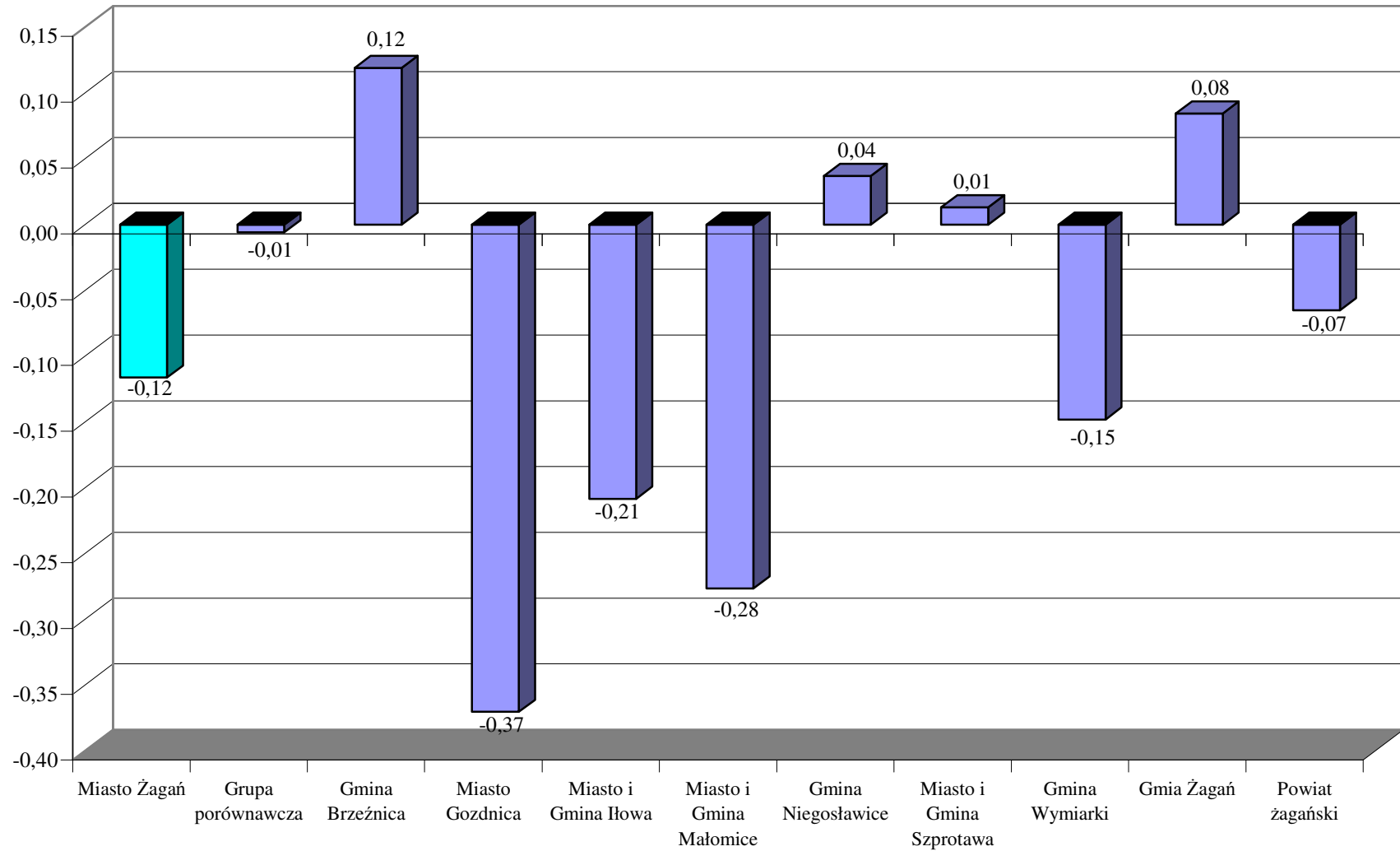

Przyrost naturalny na 1000 ludności

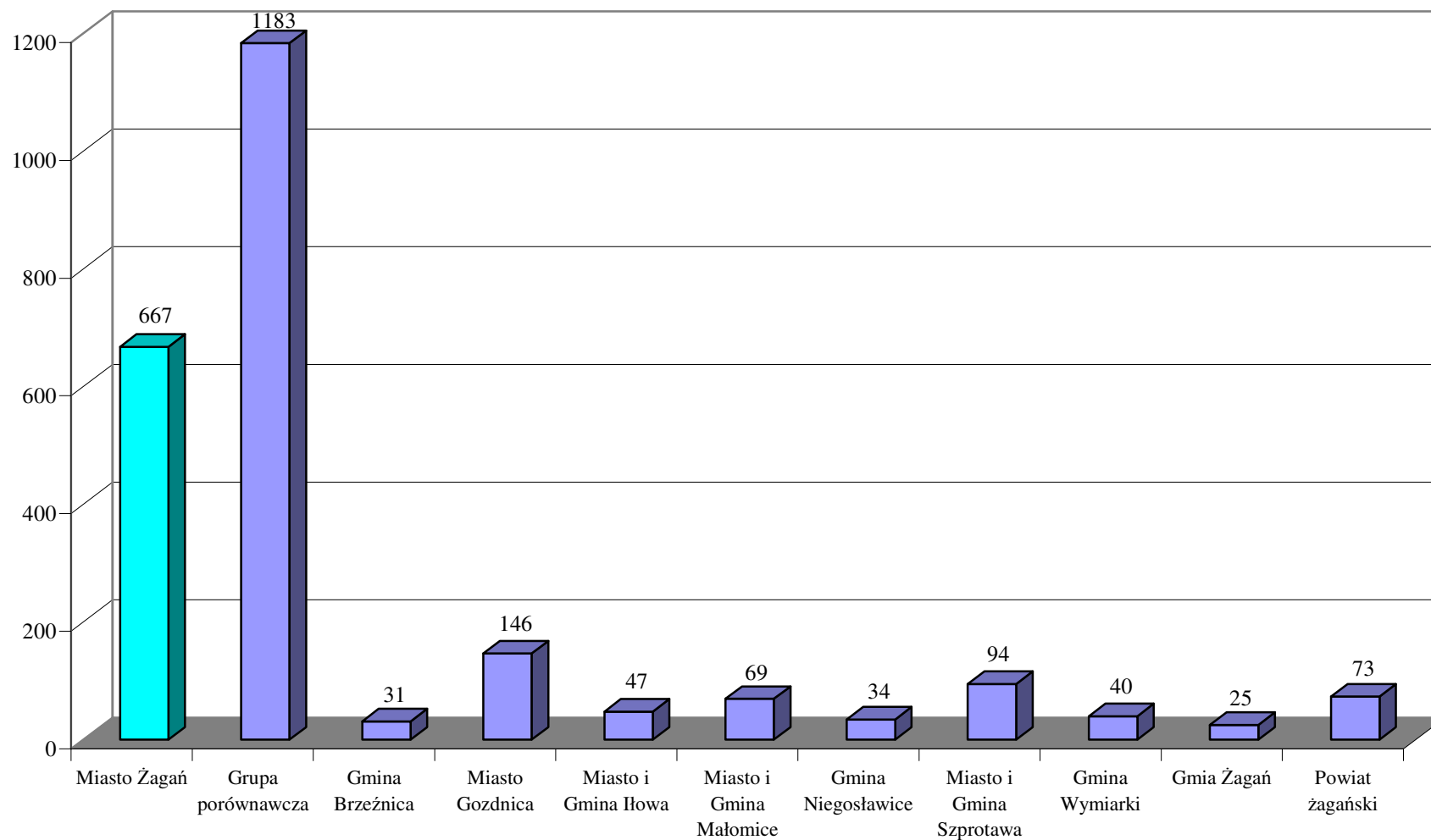

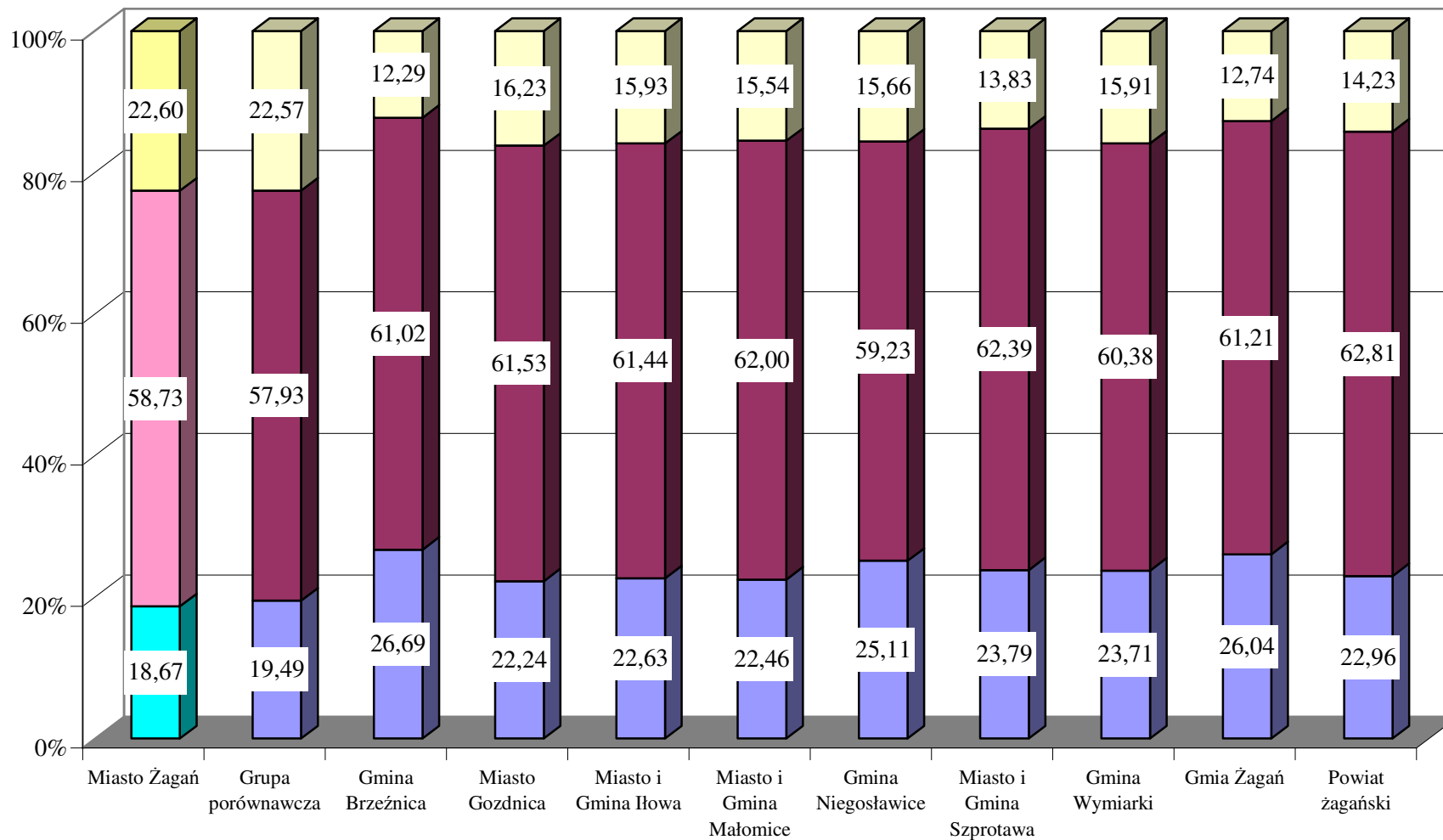
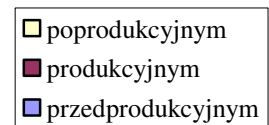
Przyrost naturalny liczony metodą: (urodzenia żywe - zgony) : urodzenia żywe

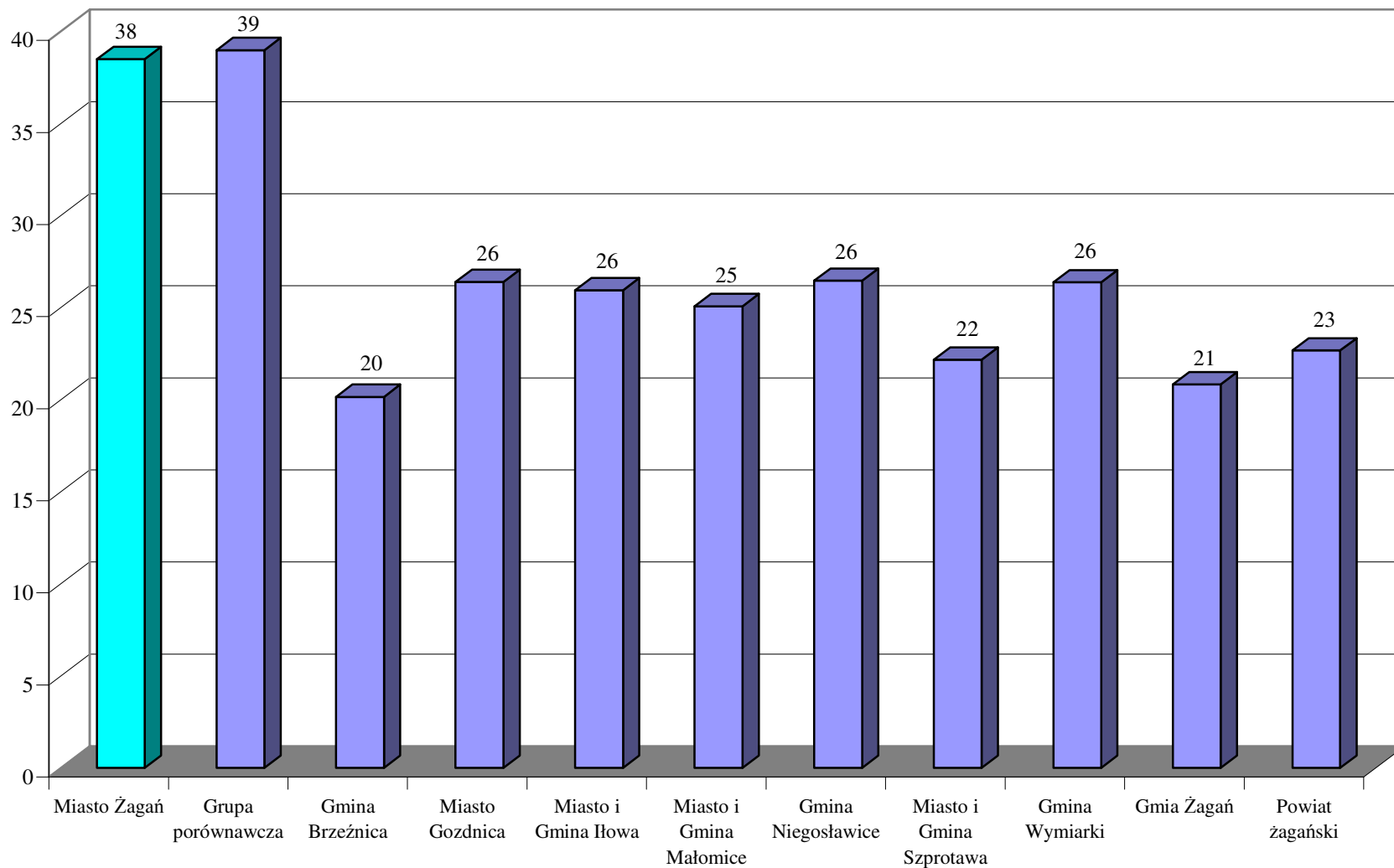
*Gęstość zaludnienia -
liczba mieszkańców przypadająca na 1 km² powierzchni*

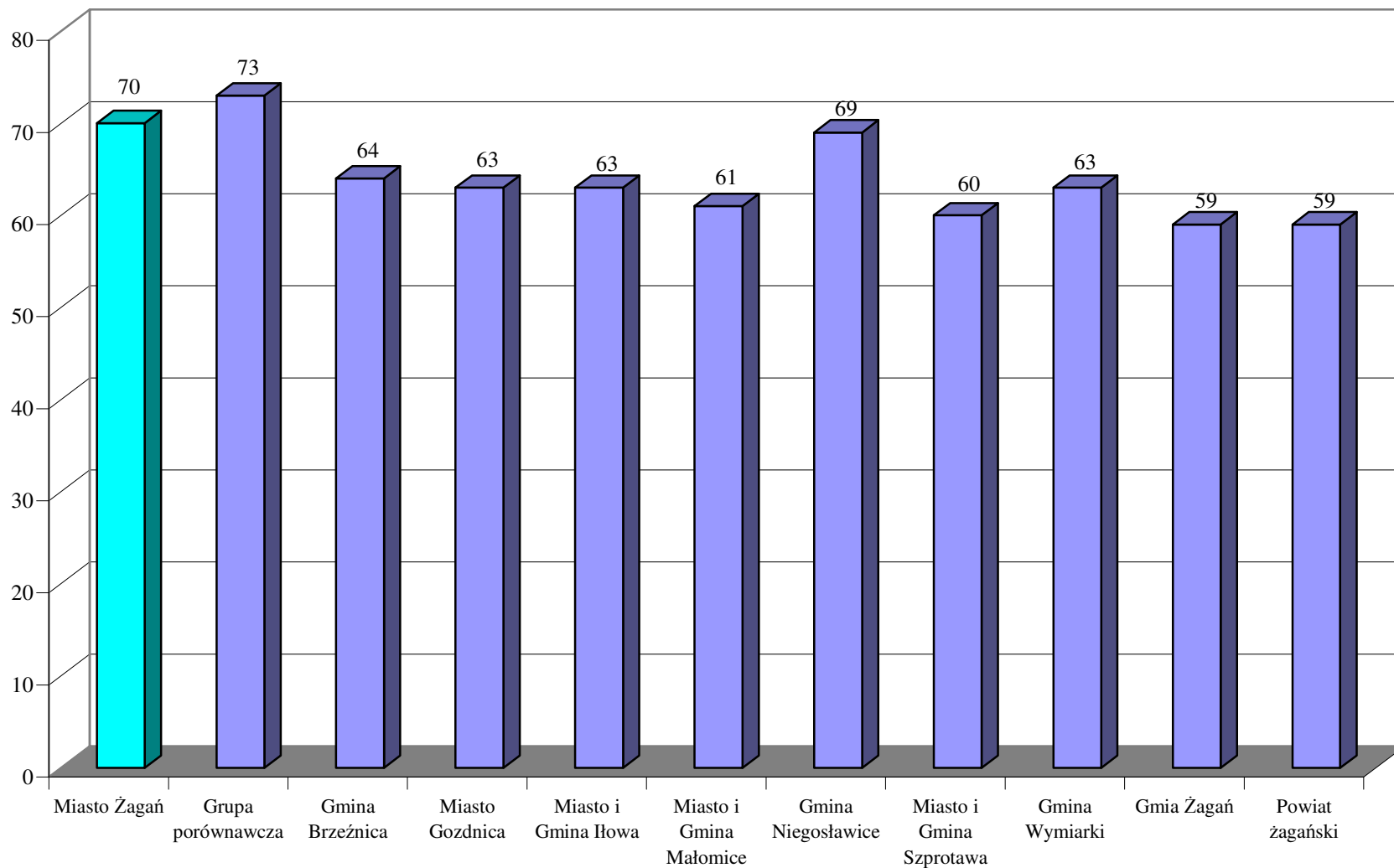
Struktura ludności w wieku:

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym

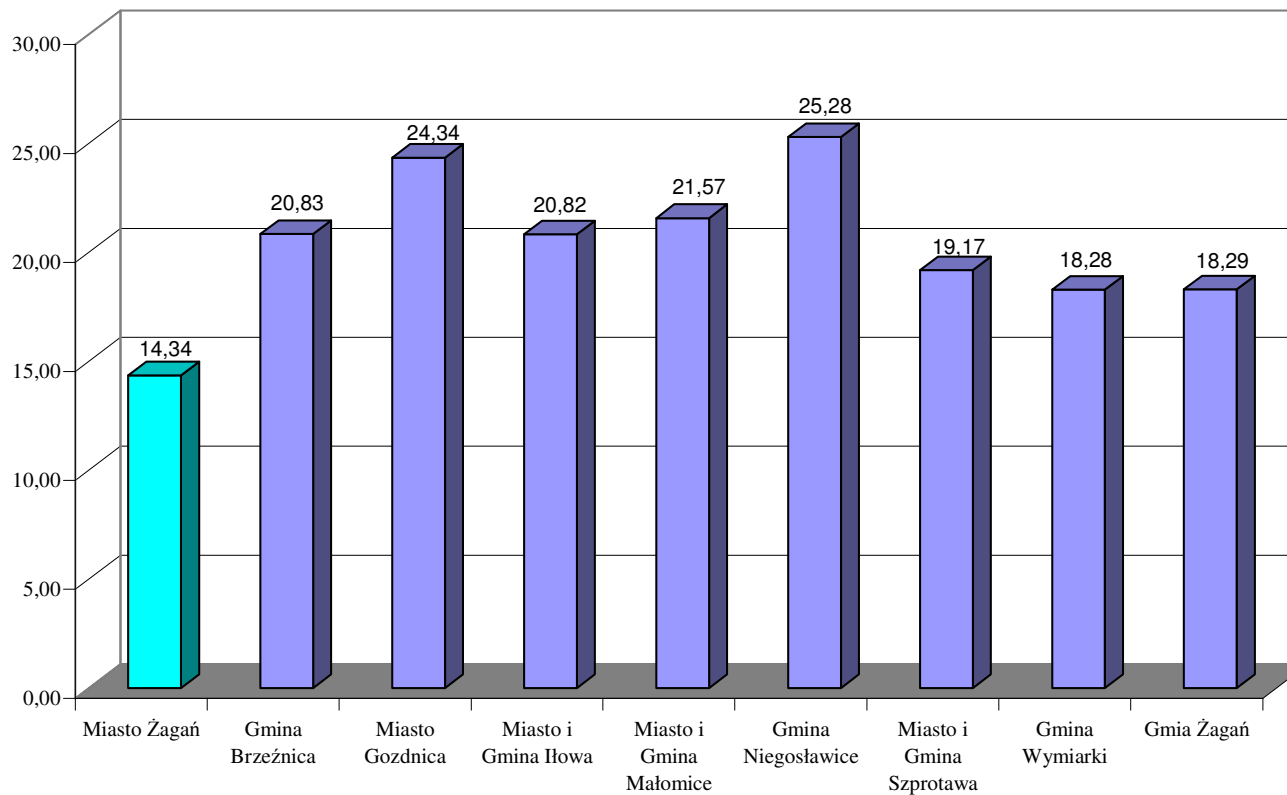
Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

[dane uzyskane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu]

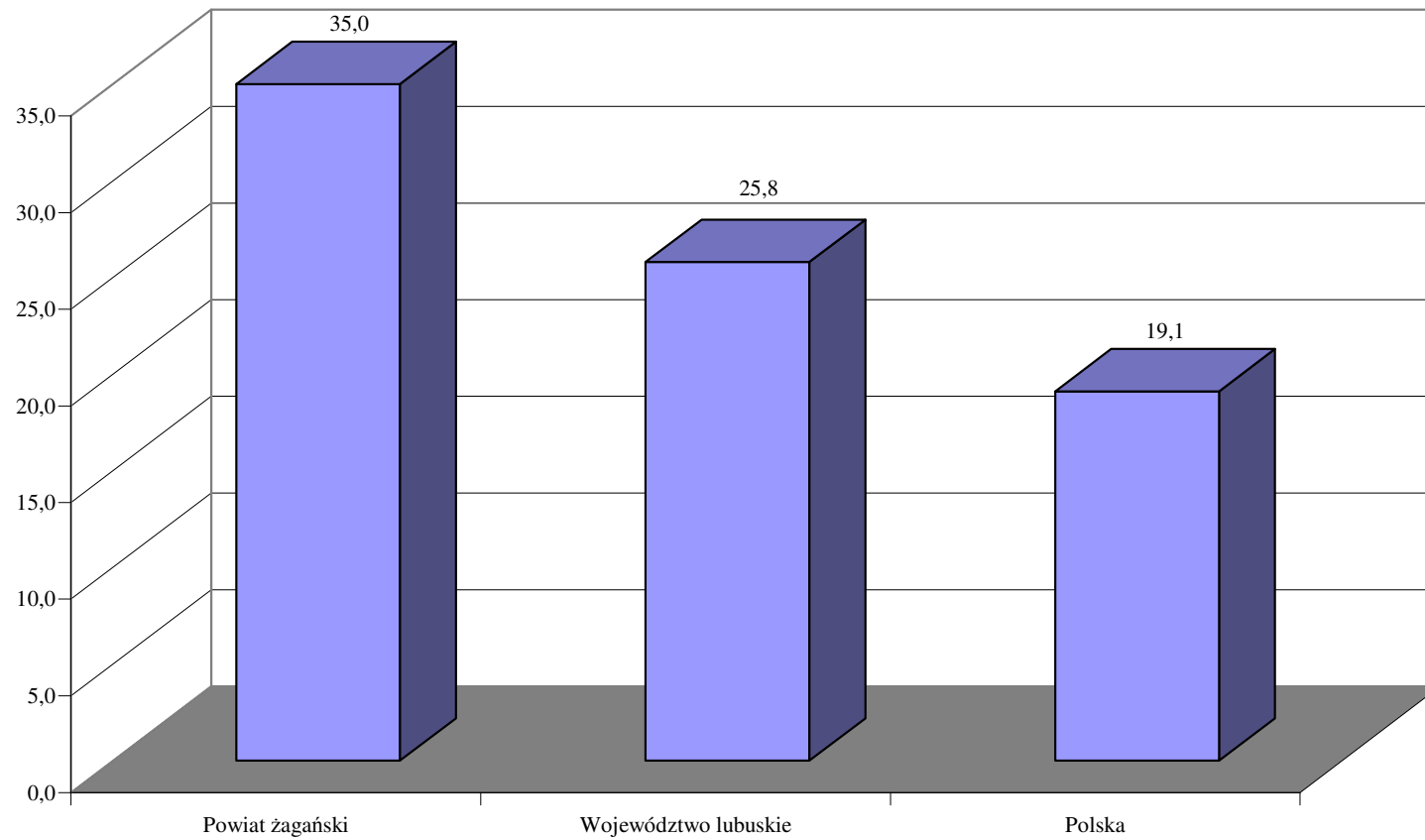
Bezrobocie w %*

* - wg stanu na 31.12.2004 r.

* - *Odsetek bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (z uwagi na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnych zawodowo niemożliwe jest wyliczenie stopy bezrobocia)*

Bezrobocie w %*

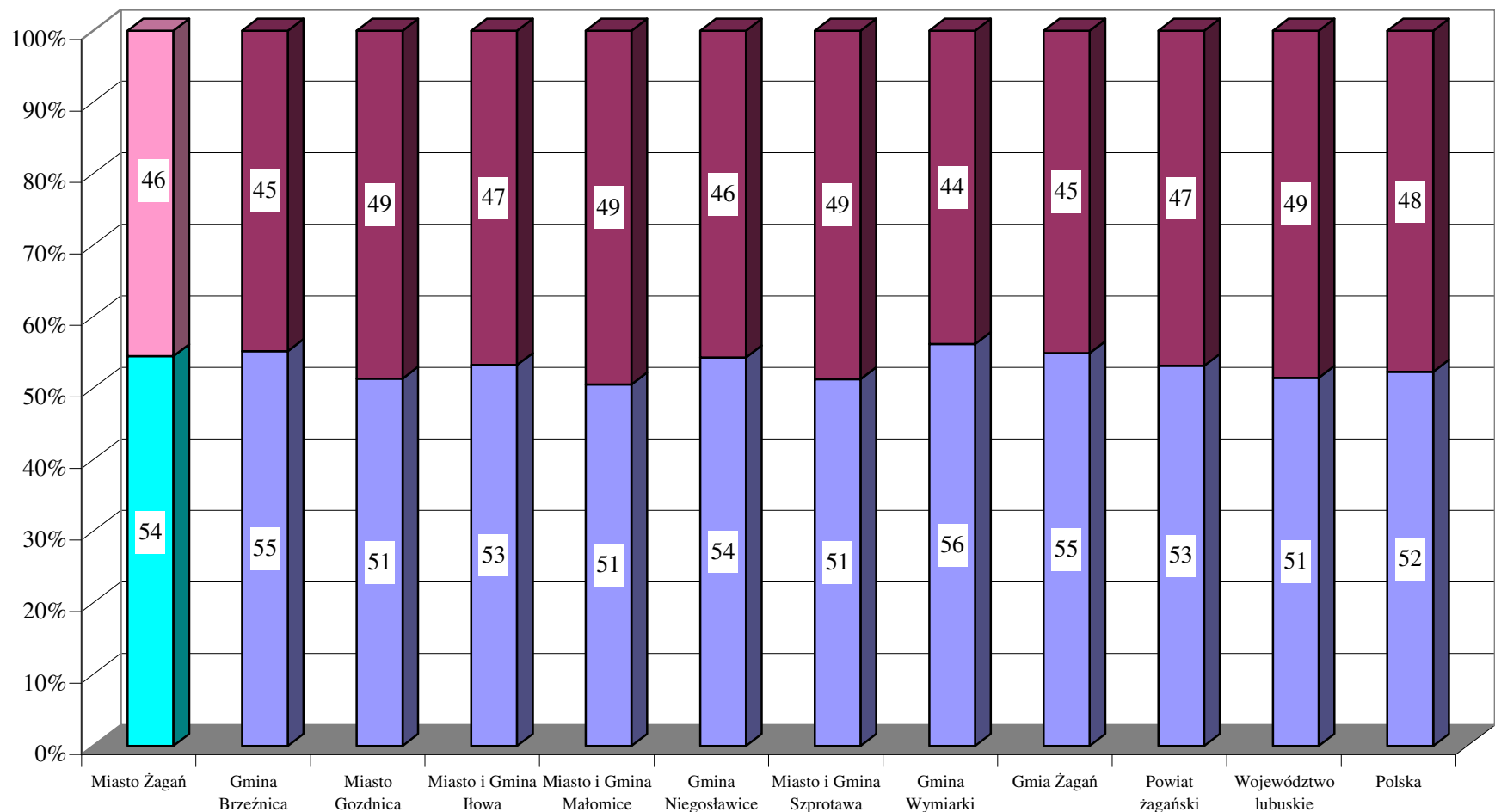

* - wg stanu na 31.12.2004 r.

* - Stopa bezrobocia – obliczana w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu

Struktura procentowa bezrobocia według płci:*

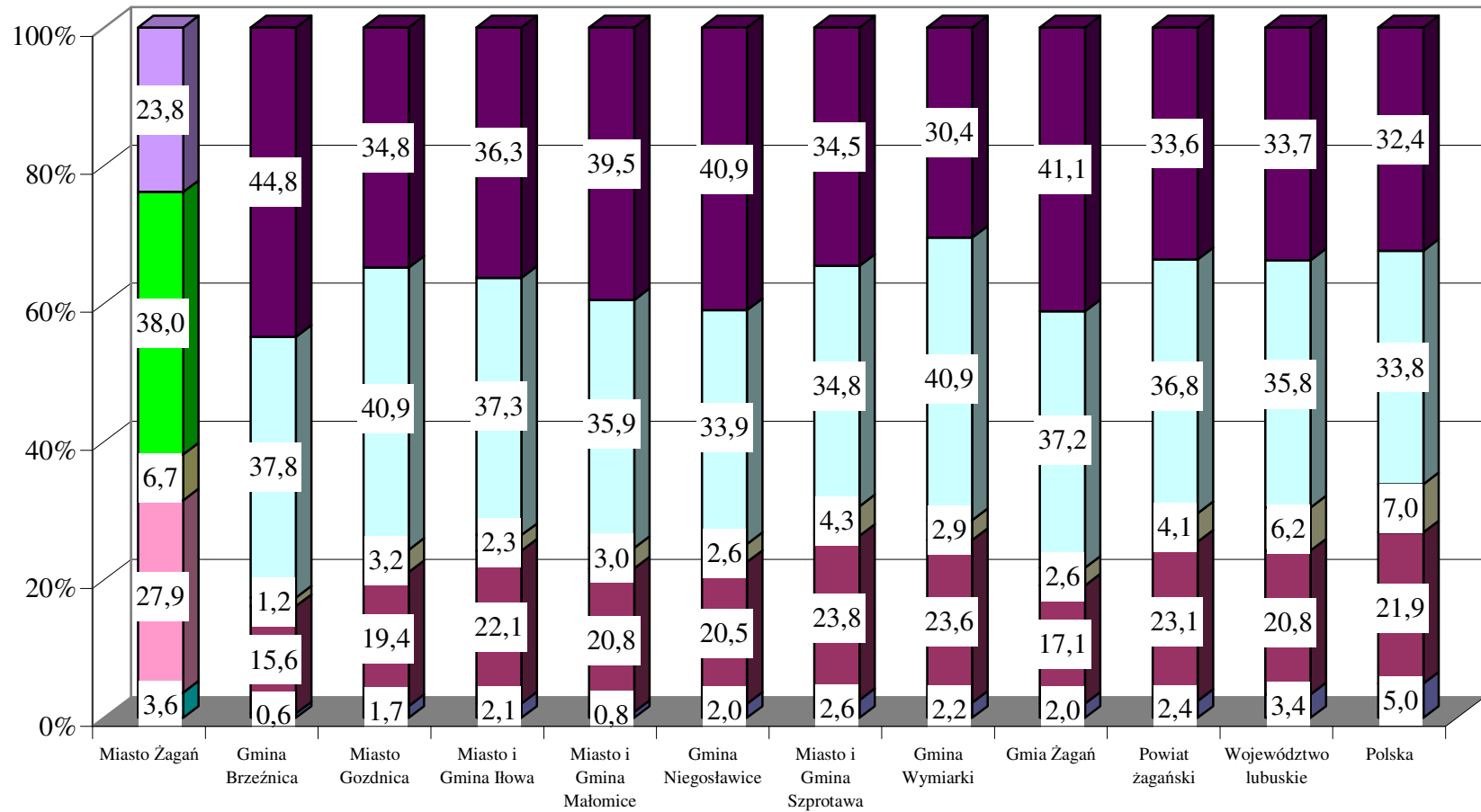
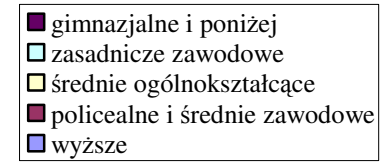
■ mężczyźni
■ kobiety

* - wg stanu na 31.12.2004 r.

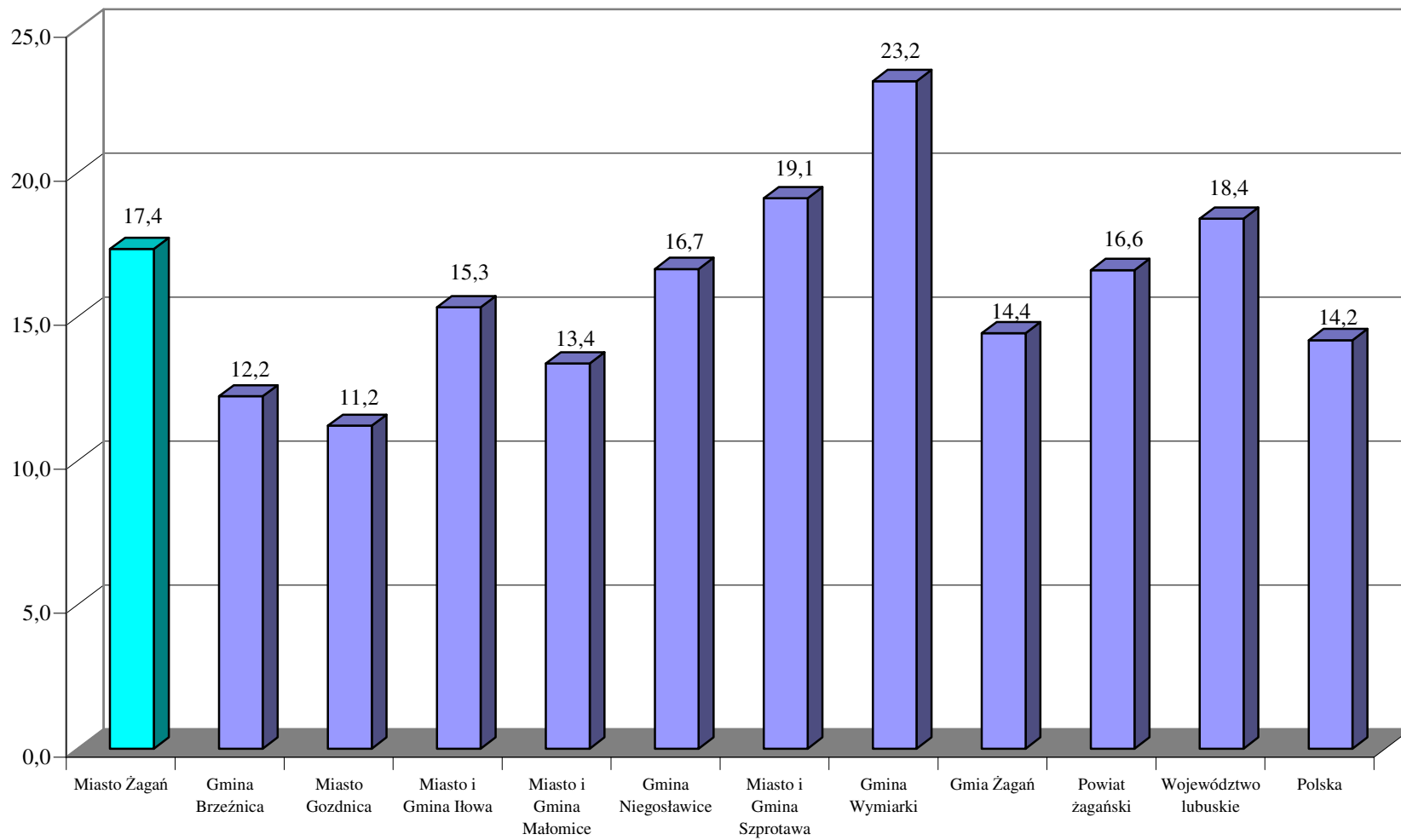

Struktura procentowa bezrobocia według wykształcenia:*

* - wg stanu na 31.12.2004 r.

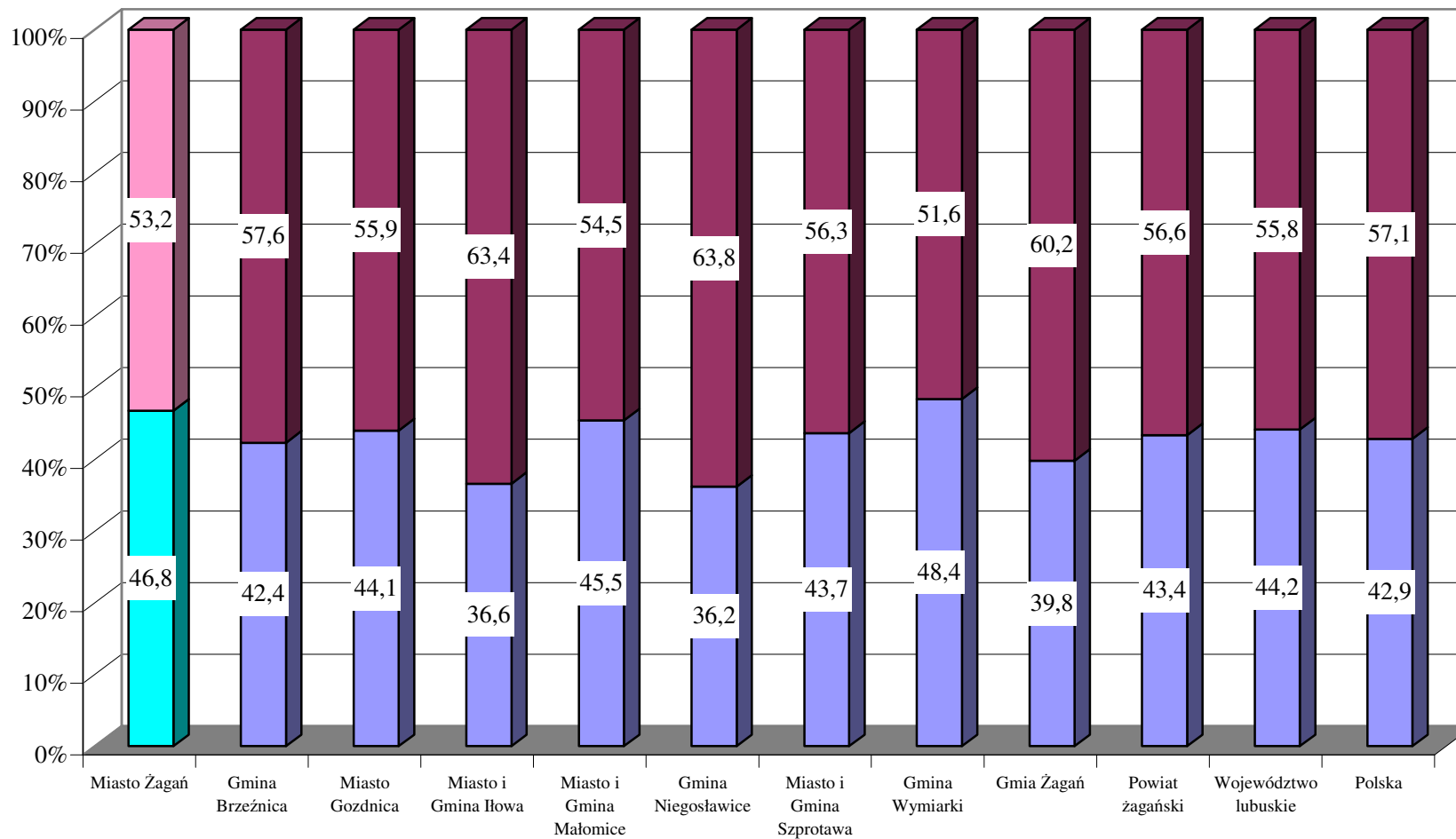
Procent bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem

* - wg stanu na 31.12.2004 r.

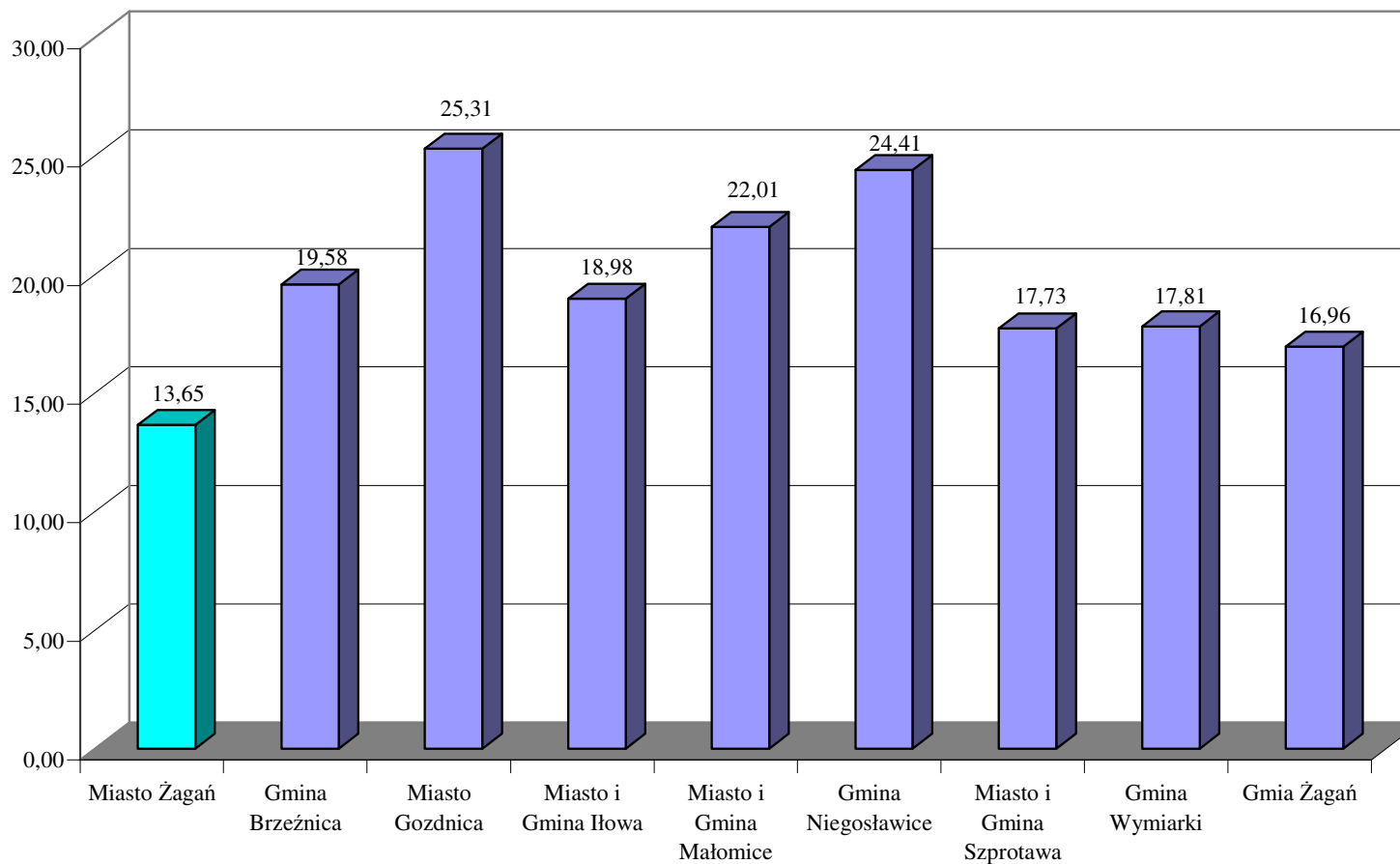
Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku według płci.*

■ mężczyźni
■ kobiety

* - wg stanu na 31.12.2004 r.

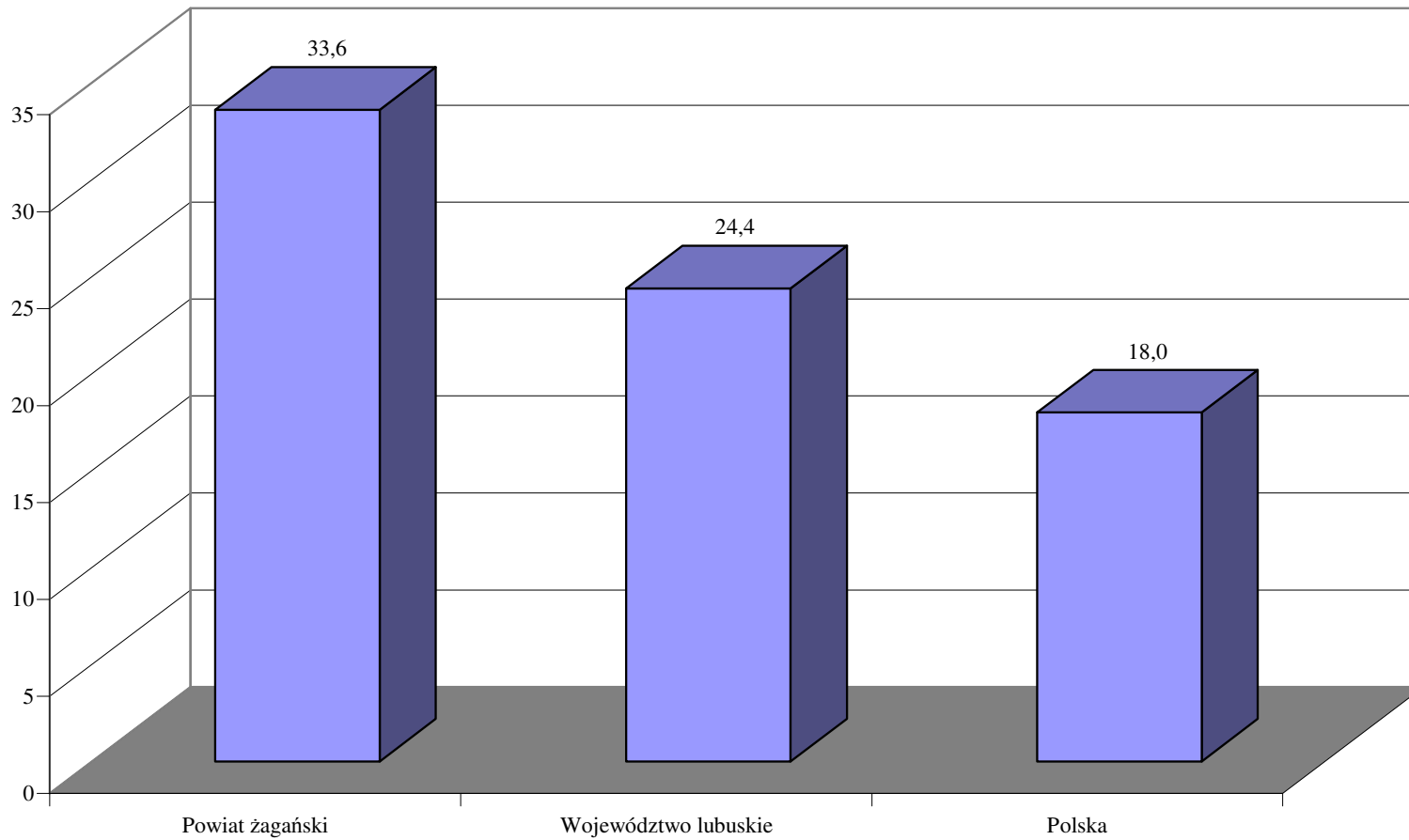
Bezrobocie w %*

* - wg stanu na 30.06.2005 r.

* - *Odsetek bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (z uwagi na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnych zawodowo niemożliwe jest wyliczenie stopy bezrobocia)*

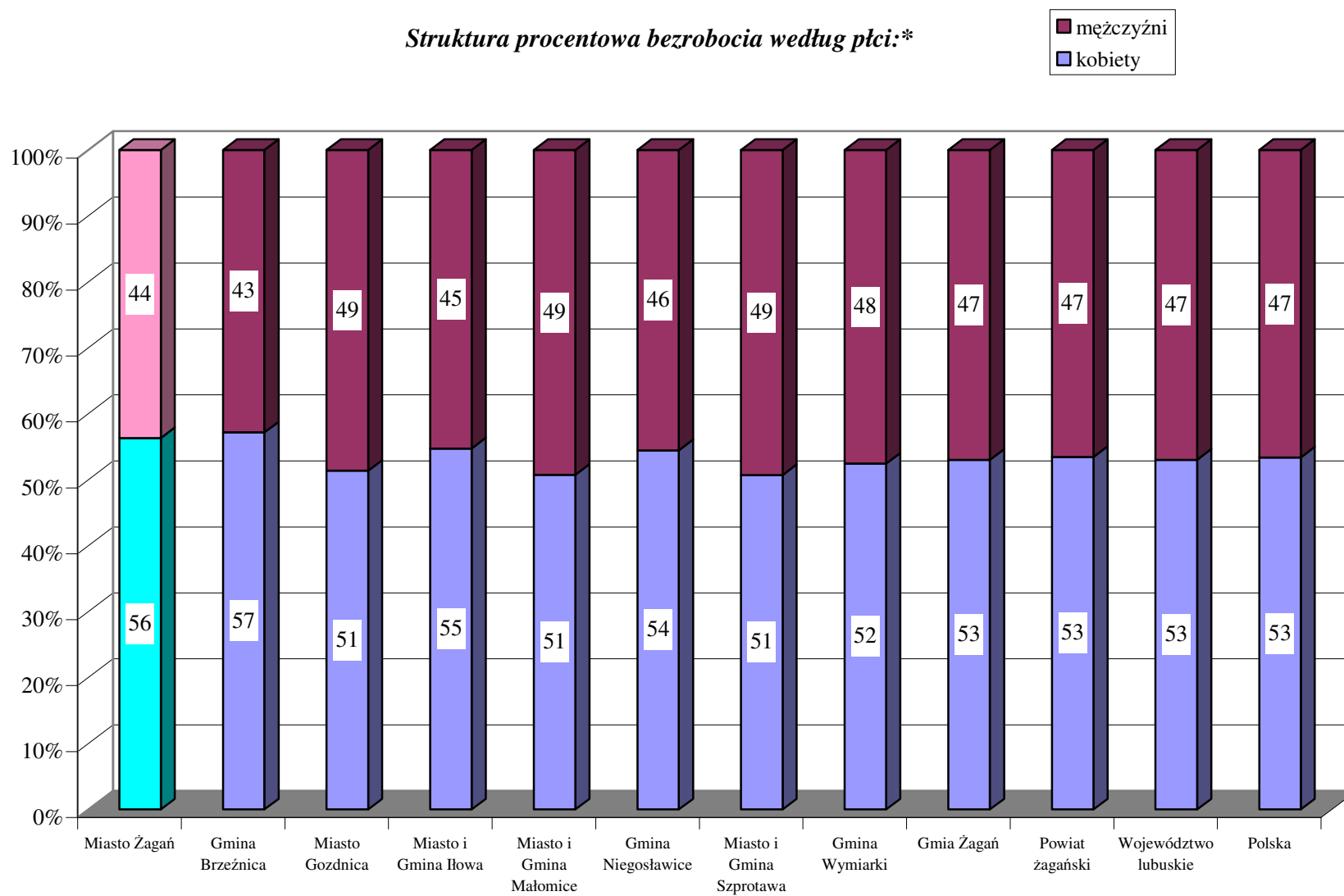
Bezrobocie w %*

* - wg stanu na 30.06.2005 r.

* - Stopa bezrobocia – obliczana w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu

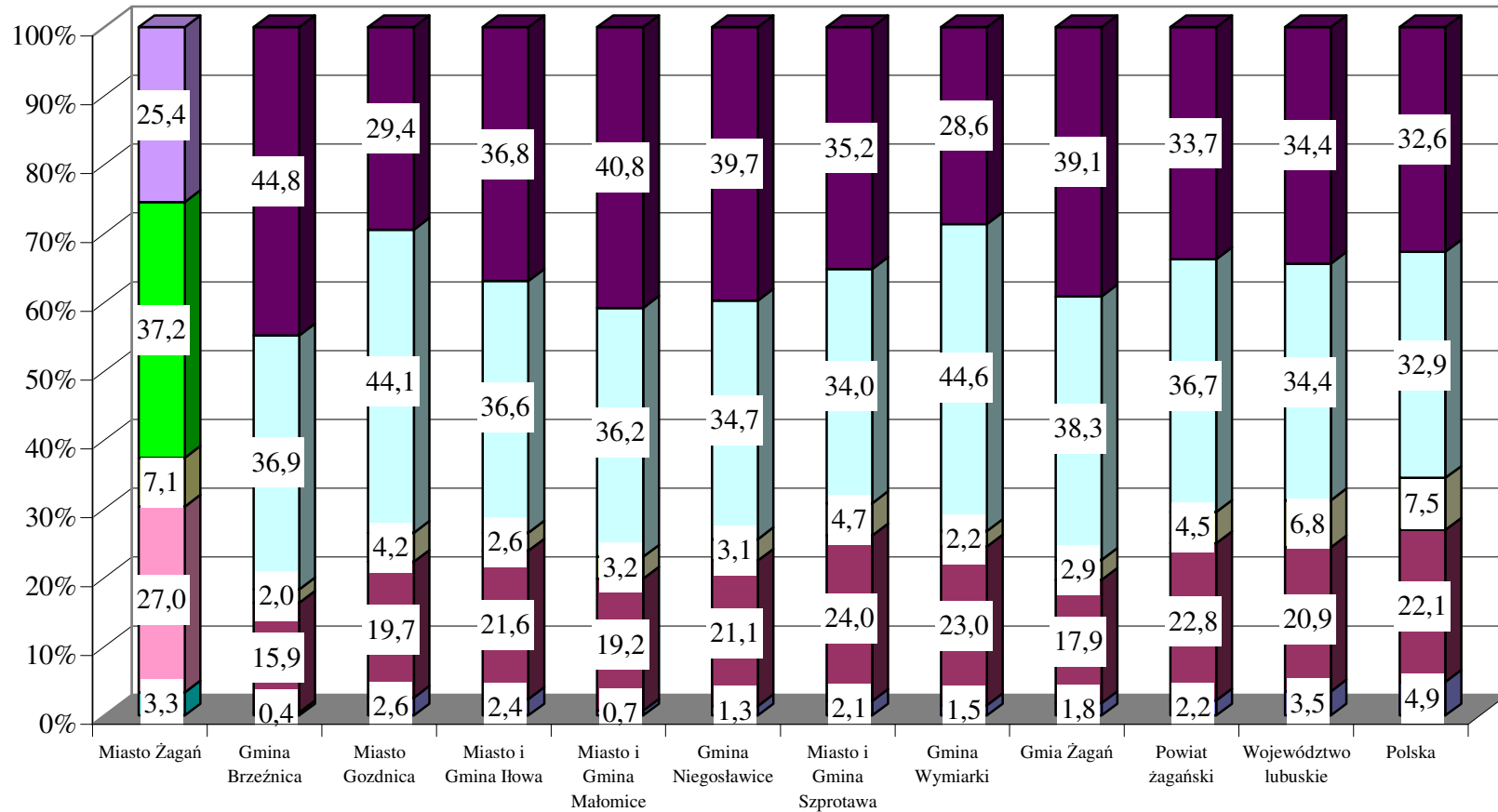
Struktura procentowa bezrobocia według płci:*

* - wg stanu na 30.06.2005 r.

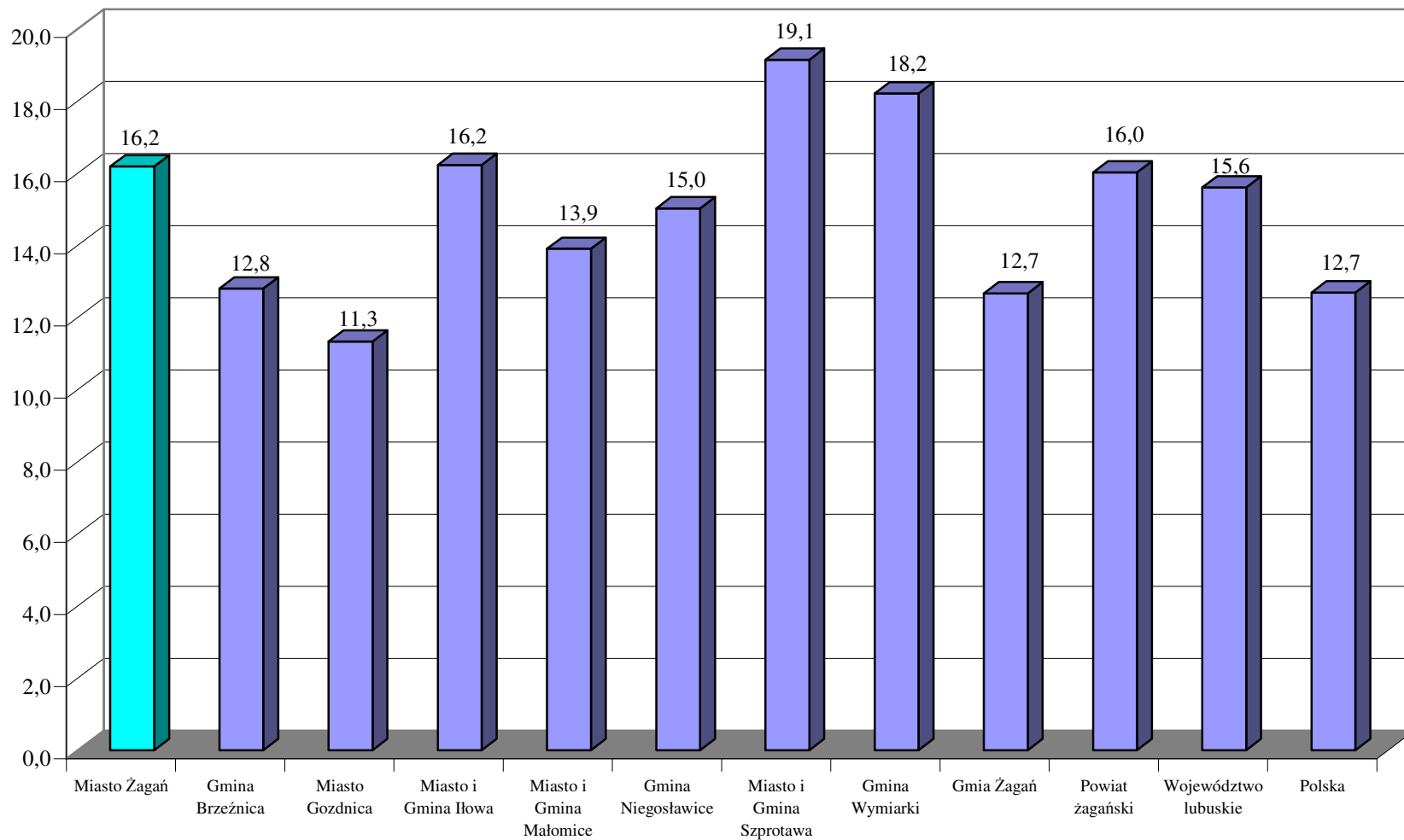
Struktura procentowa bezrobocia według wykształcenia:*

- gimnazjalne i poniżej
- zasadnicze zawodowe
- średnie ogólnokształcące
- policealne i średnie zawodowe
- wyższe

* - wg stanu na 30.06.2005 r.

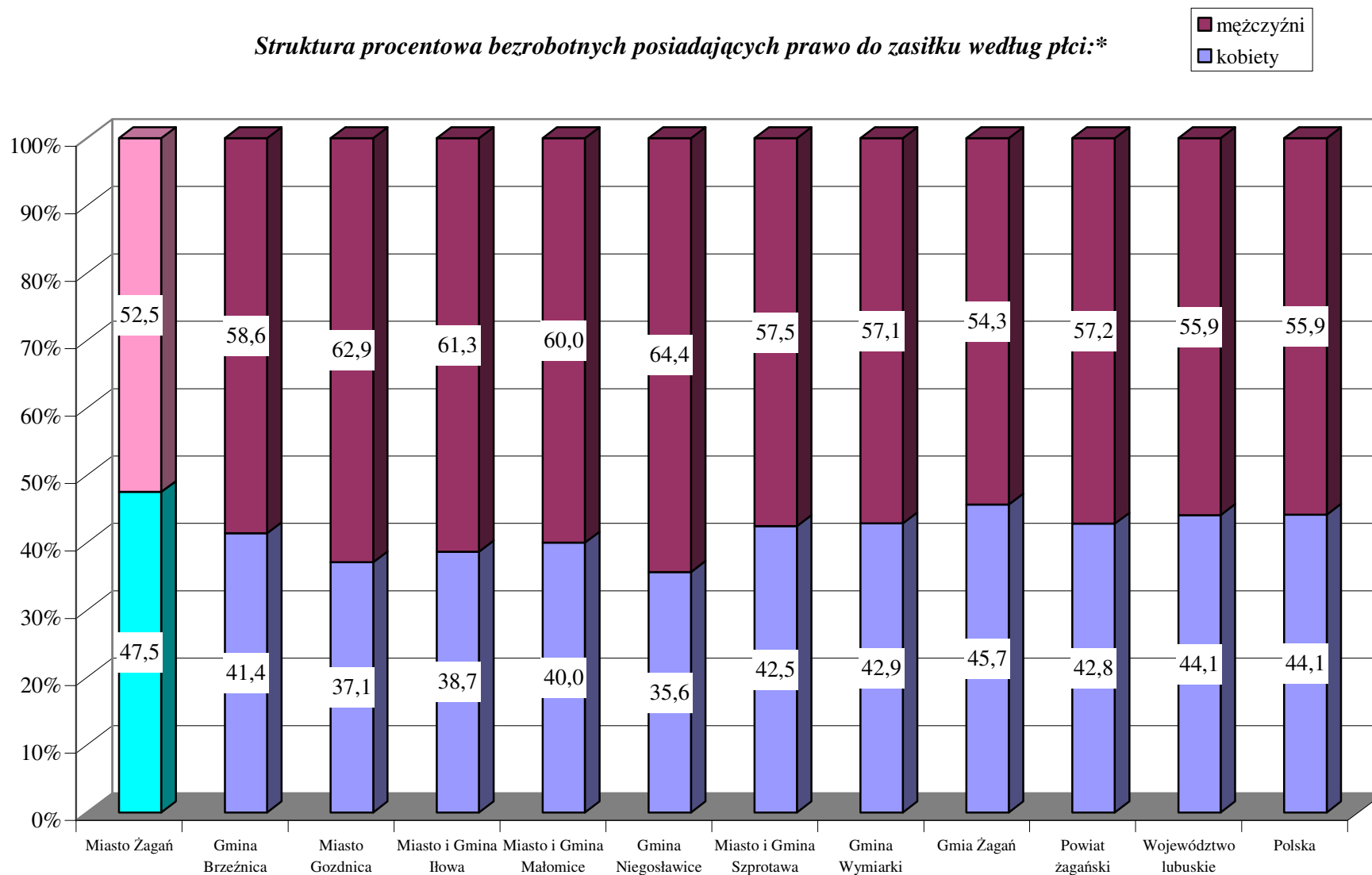
Procent bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem*

* - wg stanu na 30.06.2005 r.

Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku według płci.*

* - wg stanu na 30.06.2005 r.

7. ANALIZA SWOT⁹

Podczas przeprowadzonej debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron polityki społecznej oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną miasta. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjąc będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które niewyeliminowane utrudnią będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez niego działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi polityki społecznej;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwoju polityki społecznej (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na jej rozwój).

Podczas sesji, jej uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie na najważniejsze czynniki i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników debaty badania ankietowe dały możliwość poznania polityki społecznej miasta poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Ankietowani mieszkańcy odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną polityki społecznej miasta, z jakimi polityka społeczna boryka się trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse.

---

⁹ Opracowano na podstawie oceny dokonanej przez uczestników debaty strategicznej.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się polityka społeczna miasta, pozwala sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów polityki społecznej. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób nieomal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach polityki społecznej i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach polityki społecznej miasta ułożonych przekrojowo. Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

MOCNE STRONY

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Urząd Miejski
- Polski Czerwony Krzyż
- pomoc od rzemieślników
- organizacje przykościelne
- pomoc finansowa
- pomoc rzeczowa
- pomoc mieszkaniowa
- wydawanie obiadów dla najuboższych
- spotkania kulturalno-oświatowe
- ochrona bezrobotnych
- opieka lekarska
- opieka nad bezdomnymi
- pomoc rodzinie
- baza lokalowa Ośrodka Pomocy Społecznej
- ludzie dobrej woli – wolontariusze – młodzież szkół średnich
- salka rehabilitacyjna
- sprzyjający klimat władz samorządowych (Burmistrza) do nowych inicjatyw, przedsięwzięć
- znajomość i zakres działania OPS w Żaganiu
- organizacja wspólnych imprez (OPS, PUP, PCPR)
- wymiana doświadczeń, informacji
- wrażliwość na ludzkie problemy (zwłaszcza dotyczące dzieci)
- współpraca z innymi instytucjami, chęć pomocy z ich strony
- wypracowane metody działania w polu pomocy społecznej
- przygraniczne usytuowanie gminy
- profesjonalna kadra pomocy społecznej
- profilaktyka – działania prowadzone w szkołach w zakresie uzależnień – narkomania
- organizacje pozarządowe
- podejmowanie działań innowacyjnych
- dobre rozpoznanie środowiska
- pomoc finansowa z budżetu miasta
- praca dla bezrobotnych – Program „wędką zamiast ryby”

SŁABE STRONY

- brak pomocy dla ludzi młodych
- brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej
- brak widocznej poprawy w znalezieniu miejsc pracy dla osób po 50 roku życia
- niski budżet miasta
- wysokie bezrobocie w mieście
- brak przemysłu
- dekapitalizacja budynku Ośrodka Pomocy Społecznej
- słaba motywacja ludzi do podjęcia pracy
- duża ilość osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- mała aktywność osób zajmujących się pozyskiwaniem funduszy zewnętrznych
- marazm społeczny
- pauperyzacja społeczeństwa
- słabo rozwinięta infrastruktura socjalna
- brak docierania do osób żyjących w ubóstwie
- niejasne kryteria udzielania pomocy społecznej
- przepływ informacji
- brak świetlic i klubów kulturalnych
- brak noclegowni
- niestabilne przepisy prawne
- brak zintegrowanego działania podmiotów pomocy społecznej
- zbyt mała liczba kadry pomocy społecznej
- nieświadomość ludzi o funkcjonowaniu instytucji niosących pomoc
- brak wieloletniego planu działań w zakresie pomocy społecznej
- brak pomysłów na tworzenie nowych miejsc pracy
- bariery architektoniczne
- brak zorganizowanej opieki nad dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną
- biurokracja
- brak szkół z klasami integracyjnymi
- brak profesjonalistów do zajmowania się ludźmi uzależnionymi
- niewłaściwy podział środków na organizacje pozarządowe

SZANSE

- rozpowszechnianie wszelkiej pomocy poza obręb gminy
- współpraca organizacji rządowych, pozarządowych, samorządowych, organizacji kościelnych
- większa pomoc dla dzieci i rodzin
- fundusze wspomagające najuboższych
- terapie dla ludzi uzależnionych, pomoc w podjęciu leczenia, organizacja spotkań
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej
- stworzenie wieloletniego planu działań w obszarze pomocy społecznej w skali makro
- możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych
- centrum rehabilitacji dzieci i młodzieży
- funkcjonujące Ośrodki Interwencji Kryzysowej, Ośrodki dla narkomanów itp.
- pomoc Urzędu Marszałkowskiego
- propagowanie programów pomocowych
- współpraca z organizacjami udzielającymi wsparcia
- dofinansowanie do zadań wyznaczonych np. refundacje do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, środków ortopedycznych, leków, specjalistycznych urządzeń medycznych
- stworzenie mieszkań chronionych
- rozpowszechnienie programu poszukiwania rodzin zastępczych
- uaktywnienie wolontariatu
- ulgi i zachęty dla inwestorów
- stabilne przepisy prawne
- doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej
- możliwość pozyskania środków pozabudżetowych
- partnerstwo publiczno-prywatne
- polityka państwa nastawiona na zapobieganie patologiom społecznym
- członkostwo Polski w Unii Europejskiej
- programy krajowe w zakresie pomocy
- wzrost PKB
- instrumenty rynku pracy stosowane wobec pracodawców i osób bezrobotnych, wspierające zatrudnienie
- kursy, staże i przygotowanie zawodowe

ZAGROŻENIA

- brak dostatecznej opieki medycznej
- ograniczenie powiększania się rodzin
- patologie społeczne
- narkomania
- alkoholizm
- niechęć do przekwalifikowania zawodowego
- spadek PKB
- wzrost bezrobocia w kraju
- zła polityka rządu w zakresie pomocy społecznej
- biurokracja przy pozyskiwaniu środków pomocowych
- niezrozumienie potrzeb
- brak środków finansowych na pomoc społeczną w skali makro
- niestabilne przepisy
- zbyt mała liczba inwestorów
- konflikty międzyludzkie
- brak motywacji i chęci do polepszania warunków życia
- utrudniony dostęp do funduszy Unii Europejskiej
- osoby niepełnosprawne izolowane od społeczeństwa
- brak tolerancji ze strony zdrowego społeczeństwa
- wzmożone wydatki na opiekę społeczną dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin
- dostęp młodzieży i dzieci do alkoholu
- pogłębiające się choroby, śmiertelność
- dynamiczny rozwój form pomocowych w innych powiatach – lepsze wykorzystanie środków finansowych pozyskiwanych przez w/w.

8. MISJA

POLITYKA SPOŁECZNA MIASTA ŻAGAŃ

SPRAWNIE FUNKCJONUJĄCY
SYSTEM DZIAŁAŃ PODMIOTÓW
OBSZARU SPOŁECZNEGO OPARTY
NA SZEROKIEJ WSPÓŁPRACY
INSTYTUCJI PUBLICZNYCH
Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI.
SYSTEM GWARANTUJĄCY
WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI
LOKALNEJ W ZAKRESIE
AKTYWIZACJI ŻYCIOWEJ
I ZAWODOWEJ ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA
UZALEŻNIENIOM I PATOLOGIOM
SPOŁECZNYM.

9. PRIORYTETY

EDUKACJA

Priorytetem tego obszaru jest dostosowanie programów oświatowych do zmieniających się potrzeb oraz podjęcie działań w kierunku szerokiego propagowania istniejących działań pomocowych w obszarze pomocy społecznej.

Działania te winny być poparte tworzeniem warunków do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.

FINANSE

Priorytetem finansowym jest podjęcie działań w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych.

Działania te winny być wspierane podjęciem działań w kierunku przyjęcia wieloletniego planu przedsięwzięć organizacyjno-inwestycyjnych w obszarze pomocy społecznej, jak i stworzeniem partnerstwa dla zwiększenia środków finansowych dla realizacji konkretnych projektów z zakresu pomocy społecznej.

INFRASTRUKTURA

Priorytetem infrastrukturalnym jest podjęcie działań w kierunku rozbudowy istniejącej infrastruktury socjalnej oraz tworzenie warunków dla sprawnie działającego systemu pomocy społecznej w oparciu o dobrą infrastrukturę dostosowaną do aktualnych potrzeb.

Działania te winny być wsparte likwidacją barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

PROBLEMY SPOŁECZNE

Priorytetem jest podjęcie działań w kierunku sprawniejszego docierania pomocy społecznej do osób żyjących w ubóstwie i przeciwdziałanie dalszemu wzrostowi liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz niwelowanie skutków wysokiego bezrobocia w mieście.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Priorytetem w obszarze społecznym jest podjęcie działań w kierunku zwiększenia współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi.

Działanie te winny być poparte podjęciem działań w kierunku zwiększenia zasobów profesjonalnej kadry wyszkolonej do pracy w środowiskach zagrożonych oraz efektywnym rozpropagowywaniem idei pomagania osobom potrzebującym wśród młodzieży (wolontariat).

10. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania polityki społecznej, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność polityki społecznej w Mieście Żagań koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **Edukacja,**
- **Finanse,**
- **Infrastruktura,**
- **Problemy społeczne,**
- **Społeczność lokalna.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Priorytety - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe.

Cele pierwszorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru).

Cele drugorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo realizacji tych celów zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

10.1. EDUKACJA

PRIORYTETY

Dostosować programy oświatowe do zmieniających się potrzeb.

Podjąć działania w kierunku szerokiego propagowania istniejących działań pomocowych w obszarze pomocy społecznej.

Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Edukacja dorosłych w oparciu o istniejącą infrastrukturę oświatową.

Prekwalifikacja zawodowa w oparciu o współpracę z PUP*.

Różnicowanie programów edukacyjnych na poziomie szkół średnich.

Szeroka promocja efektów rozwiązywania problemów społecznych w gronach decydenckich.

Informacja nt. zakresu działania instytucji i organizacji pomocy społecznej.

Angażowanie społeczności lokalnej w działania struktur pomocy społecznej.

Edukacja w zakresie samozatrudnienia.

Tworzenie grup wsparcia – kluby pracy.

Bank ofert pracy w mieście i w najbliższym regionie.

CELE PIERWSZORZĘDNE

Podjąć działania w kierunku organizacji wspólnych imprez i szkoleń (OPS, PUP, PCPR).

Podjąć działania w kierunku edukacji z zakresu znajomości obszaru działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu.

Wzmacniać strukturę oświaty w zakresie realizacji projektów profilaktycznych.

Kierunki działania

Kierunki działania

Kierunki działania

Coroczne konfrontacje zamierzeń z zakresu planowanych szkoleń na szczeblach decyzyjnych OPS, PUP, PCPR.

Tworzenie partnerstw dla realizacji wspólnych projektów.

Włączenie środków Unii Europejskiej w realizację wspólnych projektów.

Szkolenia dla organów samorządu zagańskiego.

Edukacja nauczycieli i wychowawców.

Własne programy edukacyjne realizowane na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Większa współpraca szkół z psychologami i terapeutami.

Dostosowanie infrastruktury szkolnej dla realizacji zadań profilaktyki zdrowotnej.

CELE DRUGORZĘDNE

Upowszechniać istnienie programów innowacyjnych (np. program „Wędką zamiast ryby”).

* PUP - Powiatowy Urząd Pracy

10.2. FINANSE

PRIORYTETY

<i>Podjąć działania w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku przyjęcia wieloletniego planu przedsięwzięć organizacyjno-inwestycyjnych w obszarze pomocy społecznej.</i>			<i>Stworzyć partnerstwa dla zwiększenia środków finansowych dla realizacji konkretnych projektów z zakresu pomocy społecznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Planowanie budżetu miasta z zagwarantowaniem środków na udział miasta w projektach współfinansowanych przez Unię Europejską.	Realizacja zadań w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne.	Tworzenie umów patronackich (biznes – projekty pomocy społecznej).	Identyfikacja projektów w sektorze publicznym i pozarządowym.	Budowa montażu finansowych dla realizacji projektów.	Tworzenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć w zgodności z WPI miasta Zagań, możliwościami partnerstw i okresami dostępności funduszy U.E.	Partnerstwa z sektorem prywatnym (patronat, sponsoring).	Partnerstwa z organizacjami pozarządowymi (realizacja wspólnych projektów).	Partnerstwa z sektorem publicznym (OPS-y, PCPR, PUP, DPS i inne) dla lepszego wykorzystania potencjału kadrowego i infrastruktury.
CELE PIERWSZORZĘDNE								
<i>Podjąć działania w kierunku włączenia prywatnego kapitału we współfinansowanie zadań pomocy społecznej.</i>			<i>Rozwijać różne formy wolontariatu.</i>			<i>Promować dostępne środki pomocowe skierowane bezpośrednio do beneficjentów.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Promocja projektów pod kątem możliwości udziału kapitału prywatnego w ich realizacji.	Pozyskiwanie sponsoringu.	Outsourcing usług na rzecz sektora prywatnego.	Identyfikacja i promocja obszarów możliwych do objęcia przez wolontariuszy.	Tworzenie mody na wolontariat, zwłaszcza wśród starszej młodzieży szkolnej.	Edukacja wolontariuszy przez kadrę pomocy społecznej.	Informowanie beneficjentów pomocy społecznej o realizowanych programach pomocowych.	Identyfikacja beneficjentów pod istniejące programy.	Rozwijanie systemu pomocy i doradztwa skierowanego do beneficjentów.

10.3. INFRASTRUKTURA

PRIORYTETY

<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury socjalnej.</i>			<i>Stworzyć warunki dla sprawnie działającego systemu pomocy społecznej w oparciu o dobrą infrastrukturę dostosowaną do aktualnych potrzeb.</i>			<i>Likwidować bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Mieszkania socjalne.	Noclegownia.	Świetlice socjoterapeutyczne.	Domy Dziennego Pobytu.	Uniwersytet Trzeciego Wieku.	Dom Seniora.	Obiekty użyteczności publicznej.	Ciągi komunikacyjne w mieście.	Komunikacja publiczna.

CELE PIERWSZORZĘDNE

<i>Umożliwić rozwój bazy lokalowej dla organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku efektywnej współpracy jednostek pomocy społecznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku tworzenia świetlic i klubów na terenie miasta.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Identyfikacja potrzeb organizacji pozarządowych wraz z oceną potencjalnych efektów zagospodarowania obiektów pod potrzeby społeczne.	Adaptacja obiektów komunalnych z wykorzystaniem funduszy unijnych.	Budowa nowych obiektów w ramach tworzenia Programów Profilaktycznych w oparciu o NMF*.	Realizacja projektów na szczeblu PCPR w oparciu o całą, dostępną infrastrukturę jednostek pomocy społecznej.	Utworzenie kolegium szefów jednostek pomocy społecznej dla wspólnego rozwiązywania problemów na szczeblu powiatu.	Wskazanie lokalizacyjne w obszarach największych potrzeb społecznych.	Adaptacja istniejących obiektów komunalnych.	Budowa nowych obiektów przy realizacji nowych budynków komunalnych w mieście (np. budynek socjalny + świetlica).	

* NMF – Norweski Mechanizm Finansowy

10.4. PROBLEMY SPOŁECZNE

PRIORYTETY

<i>Podjąć działania w kierunku sprawniejszego docierania pomocy społecznej do osób żyjących w ubóstwie.</i>		<i>Przeciwdziałać dalszemu wzrostowi liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</i>			<i>Niwelować skutki wysokiego bezrobocia w mieście.</i>		
Kierunki działania		Kierunki działania			Kierunki działania		
Tworzenie systemu asekuracji i wyprzedzania w stosunku do osób i rodzin zagrożonych ubóstwem.	Sprawny system identyfikacji potrzeb oparty o szeroki wywiad środowiskowy.	Działalność profilaktyczna – aktywna współpraca z Policją i Sądami.	Realizacja programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.	Opracowanie Programu – przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Grupy wsparcia dla osób pozostających długotrwale bez pracy.	Identyfikacja i przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym powstającym na skutek bezrobocia.	Tworzenie programów osłonowych, aktywizujących z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej, środków rządowych itp.

CELE PIERWSZORZĘDNE

<i>Stworzyć warunki do działań mających na celu aktywizację zawodową społeczności lokalnej.</i>			<i>Przeciwdziałać zjawisku pogłębiających się patologii społecznych.</i>			<i>Przeciwdziałać uzależnieniom.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Rozwijanie klubów pracy.	Edukacja dorosłych w zakresie samozatrudnienia.	Realizacja projektów mających na celu przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy.	Programy profilaktyczne dla środowisk zagrożonych.	Identyfikacja źródeł zjawisk patologicznych.	Monitoring środowisk potencjalnie zagrożonych patologiami.	Miejsca w ośrodkach dla osób uzależnionych z możliwością prowadzenia terapii.	Grupy wsparcia dla uzależnionych.	Profilaktyka i monitoring środowisk podwyższonego ryzyka.

CELE DRUGORZĘDNE

<i>Podjąć działania w kierunku lepszego zrozumienia występujących potrzeb u beneficjentów pomocy społecznej.</i>	<i>Podjąć działania w kierunku poprawy funkcjonowania i dostępności usług opieki medycznej.</i>	<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia ofert pomocy dla ludzi młodych.</i>
--	---	--

10.5. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

PRIORYTETY

<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia zasobów profesjonalnej kadry wykształconej do pracy w środowiskach zagrożonych.</i>			<i>Efektywnie rozpropagowywać ideę pomagania osobom potrzebującym wśród młodzieży (wolontariat).</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Tworzenie partnerstw dla realizacji wspólnych projektów.	Jasne i czytelne zasady dotacji organizacji pozarządowych ze strony samorządu.	Stworzenie sprawnego systemu przepływu informacji pomiędzy sektorem publicznym i pozarządowym.	Dokształcanie kadr pomocy społecznej.	Okresowe umowy outsourcingowe z wysokiej klasy specjalistami (zadaniowe).	Wolontariat oparty na specjalistach pracujących na rzecz organizacji pozarządowych.	Promocja mody na wolontariat wśród młodzieży.	Identyfikacja obszarów działalności społecznej wymagających wsparcia ze strony wolontariuszy.	Edukacja wolontariuszy.

CELE PIERWSZORZĘDNE

<i>Umożliwić szerszą współpracę w obszarze organizacji pozarządowych.</i>			<i>Usprawnić przepływ informacji pomiędzy społecznością lokalną a urzędami różnego szczebla.</i>			<i>Wykorzystać położenie geograficzne miasta.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Program współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.	Organizowanie wspólnych szkoleń dla liderów organizacji pozarządowych z ramienia OPS i PCPR.	Tworzenie partnerstw organizacji pozarządowych dla realizacji projektów z udziałem sektora publicznego.	Większe wykorzystanie lokalnych mediów.	Portal miejski.	Ulotki bezadresowe.	Wspólne rozwiązywanie problemów społecznych z miastem Żary.	Współpraca z ościennymi podmiotami z obszaru polityki społecznej	Promocja położenia przy autostradzie dla zwiększenia potencjału inwestycyjnego w mieście.

11. WYBRANY WARIANT ROZWOJU POLITYKI SPOŁECZNEJ – PO KOREKTACH EKSPERCKICH

11.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach polityki społecznej (edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna) wskazano 34 cele, które są podstawą prawidłowego rozwoju polityki społecznej Miasta Żagań.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się czternastoma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem priorytetu dla rozwoju polityki społecznej.

W przypadku priorytetów zakłada się przeznaczenie ponad 50% środków.

Cztery niższej rangi wybrane cele – to cele pierwszorzędne, dla których przewiduje się wydatkowanie 20-35% środków budżetowych*.

Na pozostałe osiem celów drugorzędnych przeznaczają się jedynie 10-15% środków budżetowych.

W ten sposób dokonano hierarchizacji wybranych celów i w przypadku Miasta Żagań wybrano wariant polityki społecznej oparty na priorytetach, których głównym przesłaniem jest niwelowanie skutków wysokiego bezrobocia w mieście oraz przeciwdziałanie zjawisku pogłębiających się patologii społecznych.

---

* przez pojęcie „środki budżetowe” określa się wszystkie środki finansowe wpływające na rzecz pomocy społecznej (dotacje, subwencje, darowizny, kapitał prywatny), poprzez które realizuje się projekty wypełniające założenia strategii.

Wybrany wariant rozwoju

PRIORYTETY	Niwelować skutki wysokiego bezrobocia w mieście.		Przeciwdziałać zjawisku pogłębiających się patologii społecznych.	
CELE PIERWSZORZĘDNE	Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.	Stworzyć partnerstwa dla zwiększenia środków finansowych dla realizacji konkretnych projektów z zakresu pomocy społecznej.	Podjąć działania w kierunku rozbudowy istniejącej infrastruktury socjalnej.	Podjąć działania w kierunku zwiększenia współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi.
CELE DRUGORZĘDNE	Rozwijać różne formy wolontariatu.	Likwidować bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.	Przeciwdziałać uzależnieniom.	Umożliwić szerszą współpracę w obszarze organizacji pozarządowych.
	Przeciwdziałać dalszemu wzrostowi liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Podjąć działania w kierunku sprawniejszego docierania pomocy społecznej do osób żyjących w ubóstwie.	Wzmacniać struktury oświaty w zakresie realizacji projektów profilaktycznych.	Umożliwić rozwój bazy lokalowej dla organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

11.2. PRIORYTETY – CELE STRATEGICZNE PIERWSZORZĘDNE I DRUGORZĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wybrany wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia polityki społecznej Miasta Żagań. Poszczególnym zidentyfikowanym w wybranym wariantcie celom przypisano kierunki działań.

PRIORYTET I.

Niwelować skutki wysokiego bezrobocia w mieście

Opis kierunków działań:

1. Grupy wsparcia dla osób pozostających długotrwale bez pracy.
2. Identyfikacja i przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym powstającym na skutek bezrobocia.
3. Tworzenie programów osłonowych, aktywizujących z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej, środków rządowych itp.

PRIORYTET II.

Przeciwdziałać zjawisku pogłębiających się patologii społecznych

Opis kierunków działań:

1. Programy profilaktyczne dla środowisk zagrożonych.
2. Identyfikacja źródeł zjawisk patologicznych.
3. Monitoring środowisk potencjalnie zagrożonych patologiami.

CEL PIERWSZORZĘDNY I.

Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy

Opis kierunków działań:

1. Edukacja w zakresie samozatrudnienia.
2. Tworzenie i rozwijanie grup wsparcia – kluby pracy.
3. Bank ofert pracy w mieście i w najbliższym regionie.

CEL PIERWSZORZĘDNY II.

Stworzyć partnerstwa dla zwiększenia środków finansowych dla realizacji konkretnych projektów z zakresu pomocy społecznej

Opis kierunków działań:

1. Partnerstwa z sektorem prywatnym (patronat, sponsoring).
2. Partnerstwa z organizacjami pozarządowymi (realizacja wspólnych projektów).
3. Partnerstwa z sektorem publicznym (OPS-y, PCPR, PUP, DPS i inne) dla lepszego wykorzystania potencjału kadrowego i infrastruktury.

CEL PIERWSZORZĘDNY III.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury socjalnej

Opis kierunków działań:

1. Mieszkania socjalne.
2. Noclegownia.
3. Świetlice socjoterapeutyczne.

CEL PIERWSZORZĘDNY IV.

Podjąć działania w kierunku zwiększenia współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie partnerstw dla realizacji wspólnych projektów.
2. Jasne i czytelne zasady dotacji organizacji pozarządowych ze strony samorządu.
3. Stworzenie sprawnego systemu przepływu informacji pomiędzy sektorem publicznym i pozarządowym.

CEL DRUGORZĘDNY I.

Rozwijać różne formy wolontariatu

Opis kierunków działań:

1. Identyfikacja i promocja obszarów możliwych do objęcia przez wolontariuszy.
2. Tworzenie mody na wolontariat, zwłaszcza wśród starszej młodzieży szkolnej.
3. Edukacja wolontariuszy przez kadre pomocy społecznej.

CEL DRUGORZĘDNY II.

Likwidować bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych

Opis kierunków działań:

1. Obiekty użyteczności publicznej.
2. Ciągi komunikacyjne w mieście.
3. Komunikacja publiczna.

CEL DRUGORZĘDNY III.

Przeciwdziałać uzależnieniom

Opis kierunków działań:

1. Miejsca w ośrodkach dla osób uzależnionych z możliwością prowadzenia terapii.
2. Grupy wsparcia dla uzależnionych.
3. Profilaktyka i monitoring środowisk podwyższonego ryzyka.

CEL DRUGORZĘDNY IV.

Umożliwić szerszą współpracę w obszarze organizacji pozarządowych

Opis kierunków działań:

1. Program współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.
2. Organizowanie wspólnych szkoleń dla liderów organizacji pozarządowych z ramienia OPS i PCPR.
3. Tworzenie partnerstw organizacji pozarządowych dla realizacji projektów z udziałem sektora publicznego.

CEL DRUGORZĘDNY V.

Przeciwdziałać dalszemu wzrostowi liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Opis kierunków działań:

1. Działalność profilaktyczna, aktywna współpraca z Policją i Sądami.
2. Realizacja programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
3. Opracowanie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

CEL DRUGORZĘDNY VI.

Podjąć działania w kierunku sprawniejszego docierania pomocy społecznej do osób żyjących w ubóstwie

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie systemu asekuracji i wyprzedzania w stosunku do osób i rodzin zagrożonych ubóstwem.
2. Sprawny system identyfikacji potrzeb oparty o szeroki wywiad środowiskowy.

CEL DRUGORZĘDNY VII.

Wzmacniać struktury oświaty w zakresie realizacji projektów profilaktycznych

Opis kierunków działań:

1. Własne programy edukacyjne realizowane na poziomie szkół podstawowych i gimnazjalnych.
2. Większa współpraca szkół z psychologami i terapeutami.
3. Dostosowanie infrastruktury szkolnej dla realizacji zadań profilaktyki zdrowotnej.

CEL DRUGORZĘDNY VIII.

Umożliwić rozwój bazy lokalowej dla organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej

Opis kierunków działań:

1. Identyfikacja potrzeb organizacji pozarządowych wraz z oceną potencjalnych efektów zagospodarowania obiektów pod potrzeby społeczne.
2. Adaptacja obiektów komunalnych z wykorzystaniem funduszy unijnych.
3. Budowa nowych obiektów w ramach tworzenia Programów Profilaktycznych w oparciu o Norweski Mechanizm Finansowy.

12. ANKIETY POGLĄDOWE

*Uczestnicy debaty strategicznej w dniu 26.09.2005r. „na gorąco” formułowali problemy społeczne,
które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane z końcem 2006 roku.
Zagadnienia problemowe ustalone wraz z uczestnikami debaty, ocenione w skali ważności problemu od 1 do 10 pkt.
(termin realizacja: 31.12.2006 r.)*

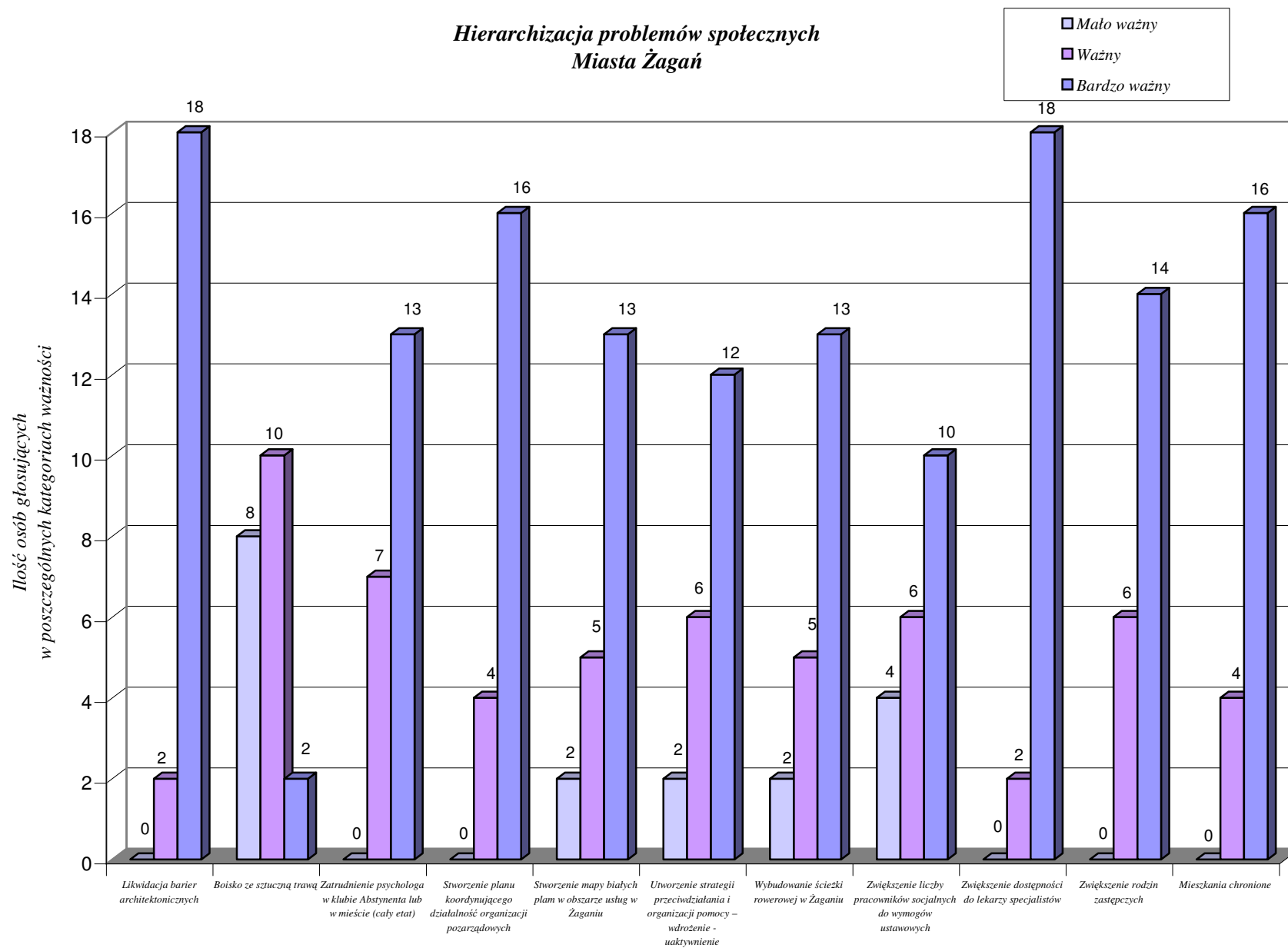
Lp.	Zagadnienia problemowe	Niezadowolająca				Dobra					Bardzo dobra			
		1	2	3	Suma ¹	4	5	6	7	Suma	8	9	10	Suma
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Likwidacja barier architektonicznych	0	0	0	0	0	1	1	0	2	0	1	17	18
2	Boisko ze sztuczną trawą	3	3	2	8	1	8	1	0	10	0	0	2	2
3	Zatrudnienie psychologa w klubie Abstynenta lub w mieście (cały etat)	0	0	0	0	0	3	2	2	7	4	0	9	13
4	Stworzenie planu koordynującego działalność organizacji pozarządowych	0	0	0	0	0	2	0	2	4	2	1	13	16
5	Stworzenie mapy białych plam w obszarze usług w Żaganiu	2	0	0	2	1	2	2	0	5	3	0	10	13
6	Utworzenie strategii przeciwdziałania i organizacji pomocy – wdrożenie - uaktywnienie	0	1	1	2	1	2	3	0	6	2	2	8	12
7	Wybudowanie ścieżki rowerowej w Żaganiu	0	0	2	2	0	4	0	1	5	5	2	6	13
8	Zwiększenie liczby pracowników socjalnych do wymogów ustawowych	1	2*	1	4	0	4	1	1	6	2	2	6	10
9	Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów	0	0	0	0	0	2	0	0	2	1	0	17	18
10	Zwiększenie rodzin zastępczych	0	0	0	0	0	4	0	2	6	3	0	11	14
11	Mieszkania chronione	0	0	0	0	0	2	0	2	4	3	2	11	16

1) suma wartości z kolumn 3, 4, 5

*ilość osób oddających głos na określoną punktację (w tym przypadku 2 osoby dały po 2 punkty na problem nr 8).

**Hierarchizacja problemów społecznych
Miasta Żagań**

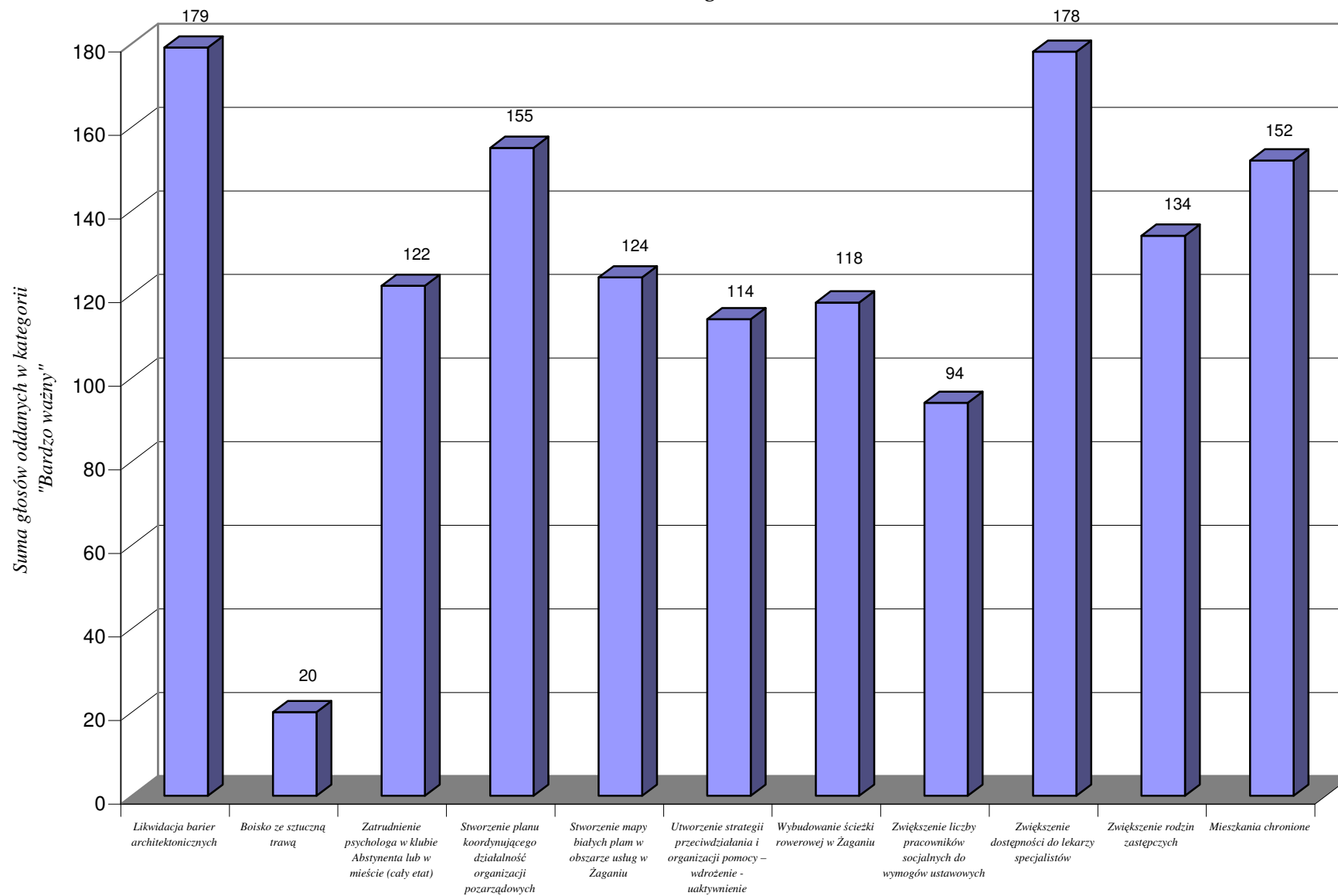

***Hierarchizacja problemów społecznych Miasta Żagań –
suma głosów oddanych w kategorii oceny „Bardzo ważny”***

Lp.	Zagadnienia problemowe	Bardzo ważny			
		8	9	10	Suma
1.	Likwidacja barier architektonicznych	0	1	17	179
2.	Boisko ze sztuczną trawą	0	0	2	20
3.	Zatrudnienie psychologa w klubie Abstynenta lub w mieście (cały etat)	4	0	9	122
4.	Stworzenie planu koordynującego działalność organizacji pozarządowych	2	1	13	155*
5.	Stworzenie mapy białych plam w obszarze usług w Żaganiu	3	0	10	124
6.	Utworzenie strategii przeciwdziałania i organizacji pomocy – wdrożenie - uaktywnienie	2	2	8	114
7.	Wybudowanie ścieżki rowerowej w Żaganiu	5	2	6	118
8.	Zwiększenie liczby pracowników socjalnych do wymogów ustawowych	2	2	6	94
9.	Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów	1	0	17	178
10.	Zwiększenie rodzin zastępczych	3	0	11	134
11.	Mieszkania chronione	3	2	11	152

* - suma iloczynów ilości punktów i liczby osób, np.: $8 \times 2 + 9 \times 1 + 10 \times 13 = 155$

**Hierarchizacja problemów społecznych
Miasta Żagań**

13. PROGRAMY OPERACYJNE POLITYKI SPOŁECZNEJ

Programy Operacyjne Polityki Społecznej zostały utworzone na podstawie kierunków działania w poszczególnych zidentyfikowanych celach. Programy te obejmują działania na rzecz dzieci i młodzieży, seniorów, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych, osób bezdomnych, osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.

Tak zidentyfikowane działania (nazwy programów) przypisane zostały do poszczególnych obszarów polityki społecznej przyjętej strategii, takich jak: edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna.

*W obszarze pod nazwą **EDUKACJA** przyjęto następujące programy operacyjne:*

1. w ramach działań z zakresu interwencji – ratownictwa zidentyfikowano następujące programy:

a. w zakresie pomocy osobom bezdomnym:

- **Przeciwdziałanie zjawisku bezdomności poprzez szeroko zakrojoną pracę socjalną prowadzoną z osobami bezdomnymi mającą na celu powrót do społeczeństwa (potencjalna liczba beneficjentów – 20 osób).**

2. w ramach działań z zakresu asekuracji – wyprzedzania przyjęto do realizacji programy:

a. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:

- **Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych (potencjalna liczba beneficjentów – 200 osób),**
- **Organizowanie w parafiach, w świetlicach aktywnego spędzania czasu przez młodzież i dzieci (potencjalna liczba beneficjentów – 800 osób).**

b. w zakresie pomocy osobom starszym:

- **Propagowanie zdrowego stylu życia osób w podeszłym wieku (potencjalna liczba beneficjentów – 400 osób),**
- **Informowanie o prawach, uprawnieniach i możliwościach osób starszych (potencjalna liczba beneficjentów – 400 osób),**
- **Doskonalenie kadr służb społecznych w zakresie pomocy seniorom (potencjalna liczba beneficjentów – 20 osób).**

c. w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym:

- **Terapia osób z upośledzeniem umysłowym w połączeniu z opieką psychologiczną, pedagogiczną, medyczną (potencjalna liczba beneficjentów – 20 osób),**
- **Organizowanie różnych form rehabilitacji społecznej, w tym w szczególności zespołów fizycznych usprawniających psychoruchowo, rekreacyjnych, sportowych oraz innych zmierzających do uaktywnienia osób niepełnosprawnych (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób),**
- **Stwarzanie warunków do pełnego korzystania przez osoby niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień oraz wspomaganie rodzin opiekujących się osobą niepełnosprawną (potencjalna liczba beneficjentów – 200 osób),**
- **Działania zmierzające do kształtowania właściwych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych,**
- **Doradztwo i poradnictwo zwiększające potencjał zawodowy i możliwość uzyskania pracy przez osoby niepełnosprawne (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób),**
- **Podnoszenie kwalifikacji zawodowych otoczenia współpracującego z osobami niepełnosprawnymi (potencjalna liczba beneficjentów – 20 osób).**

d. w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych:

- **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,**
- **Organizowanie szkoleń w celu zwiększenia efektywności w prowadzeniu działań na rzecz walki z chorobą alkoholową (potencjalna liczba beneficjentów – 50 osób).**

3. w ramach działań z zakresu kompensacji – solidaryzmu zidentyfikowano następujące programy:

a. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:

- **Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych (potencjalna liczba beneficjentów – 150 osób),**
- **Prowadzenie działalności kompensujących deficyty wychowawcze dzieci z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią poprzez aktywny wypoczynek,**
- **Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej albo prowadzenie placówki rodzinnej oraz gromadzenie informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione (potencjalna liczba beneficjentów – 30 osób).**

4. w ramach działań z zakresu partycypacji – integracji przyjęto do realizacji programy:

a. w zakresie pomocy osobom starszym:

- **Rozwój sprawności intelektualnej i fizycznej osób starszych (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób),**
- **Zapewnienie funkcjonowania Uniwersytetu Trzeciego Wieku (potencjalna liczba beneficjentów – 300 osób).**

W obszarze pod nazwą INFRASTRUKTURA przyjęto następujące programy operacyjne:

1. w ramach działań z zakresu interwencji – ratownictwa zidentyfikowano następujące programy:

a. w zakresie pomocy osobom bezdomnym:

- **Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym (potencjalna liczba beneficjentów – 20 osób).**

2. w ramach działań z zakresu asekuracji – wyprzedzania przyjęto do realizacji programy:

a. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:

- **Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych oraz zapewnienie w nich opieki i wychowania dzieciom z rodzin niedostosowanych społecznie (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób).**

b. w zakresie pomocy osobom bezdomnym:

- **Dążenie do zwiększenia liczby lokali socjalnych zaspokajających potrzeby mieszkaniowe najuboższych mieszkańców Zagania (potencjalna liczba beneficjentów – 50 osób).**

3. w ramach działań z zakresu kompensacji – solidaryzmu zidentyfikowano następujące programy:

a. w zakresie pomocy osobom bezdomnym:

- **Przeciwdziałanie zjawisku bezdomności poprzez zorganizowanie mieszkania chronionego (potencjalna liczba beneficjentów – 4 osoby).**

b. w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi:

- **Zorganizowanie mieszkania chronionego (potencjalna liczba beneficjentów – 4 osoby),**

*W obszarze pod nazwą **PROBLEMY SPOŁECZNE** przyjęto następujące programy operacyjne:*

1. w ramach działań z zakresu interwencji – ratownictwa zidentyfikowano następujące programy:

a. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:

- **Dożywianie uczniów z rodzin przeżywających trudności materialne w szkołach podstawowych, gimnazjalnych (potencjalna liczba beneficjentów – 550 osób).**
- **Zapewnianie dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodziców, znajdującemu się w sytuacji kryzysowej doraźnej całodobowej opieki, odpowiedniego kształcenia i wychowania do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie zastępczej, placówce rodzinnej albo placówce socjalizacyjnej oraz przygotowanie diagnozy stanu psychofizycznego i sytuacji życiowej dziecka oraz ustalenie wskazania do dalszej pracy z dzieckiem (potencjalna liczba beneficjentów – 70 osób).**
- **Zaspokojenie potrzeb w zakresie zaopatrzenia w artykuły szkolne (potencjalna liczba beneficjentów – 200 osób).**
- **Zapewnienie rodzinom z dziećmi w wieku szkolnym doraźnych bądź okresowych środków utrzymania (potencjalna liczba beneficjentów – 800 osób).**
- **Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach posiadających dzieci poprzez zwiększenie skuteczności działania służb społecznych.**

b. w zakresie pomocy osobom starszym:

- **Zaspokajanie niezbędnych potrzeb w zakresie zapewnienia żywności, odzieży, leków (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób).**

c. w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym:

- **Zaspokojenie podstawowych potrzeb w zakresie zabezpieczenia odzieży, żywności, leków (potencjalna liczba beneficjentów – 500osób),**
- **Zaspokajanie potrzeb bytowych całodobowych osób niepełnosprawnych (potencjalna liczba beneficjentów – 50 osób).**

d. w zakresie pomocy osobom bezrobotnym:

- **Zaspokojenie podstawowych potrzeb w zakresie dożywiania osób bezrobotnych (potencjalna liczba beneficjentów – 900 osób),**
- **Zabezpieczenie doraźnych i okresowych środków utrzymania osób bezrobotnych i ich rodzin (potencjalna liczba beneficjentów – 900 osób),**
- **Zabezpieczenie opału na zimę osobom bezrobotnym i ich rodzinom (potencjalna liczba beneficjentów – 200 osób).**

e. w zakresie pomocy osobom bezdomnym:

- **Zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych w szczególności pomocy rzeczowej w formie odzieży, posiłku, usług kąpielowych, pralniczych osobom bezdomnym (potencjalna liczba beneficjentów – 20 osób).**

f. w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi:

- **Zaspokojenie niezbędnych potrzeb w szczególności pomocy rzeczowej, żywności (potencjalna liczba beneficjentów – 30 osób),**
- **Interwencja i pomoc w życiu w rodzinie, w szczególności pomoc w sytuacjach kryzysowych (potencjalna liczba beneficjentów – 20 osób).**

g. w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych:

- **Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (potencjalna liczba beneficjentów – 70 osób),**
- **Zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych w szczególności pomocy rzeczowej (potencjalna liczba beneficjentów – 70 osób),**
- **Zapewnienie opieki medycznej osobom z problemem alkoholowym poprzez kierowanie na leczenie odwykowe (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób).**

2. w ramach działań z zakresu asekuracji – wyprzedzania przyjęto do realizacji programy:

a. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:

- **Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami oraz prowadzenie współpracy ze szkołą, jednostkami pomocy społecznej i innymi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych (potencjalna liczba beneficjentów – 250 osób).**

b. w zakresie pomocy osobom bezdomnym:

- **Wydawanie decyzji o uprawnieniach do świadczeń zdrowotnych (potencjalna liczba beneficjentów – 5 osób).**

3. w ramach działań z zakresu kompensacji – solidaryzmu zidentyfikowano następujące programy:

c. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:

- **Zapewnienie dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej całodobowej opieki i wychowania w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego oraz opieki do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia (potencjalna liczba beneficjentów – 70 osób).**

d. w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych:

- **Zaspokajanie niezbędnych potrzeb poprzez udzielanie pomocy rzeczowej (potencjalna liczba beneficjentów – 70 osób).**

W obszarze pod nazwą SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA przyjęto następujące programy operacyjne:

1. w ramach działań z zakresu asekuracji – wyprzedzania przyjęto do realizacji programy:

a. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:

- **Zapewnienie dzieciom wypoczynku letniego (potencjalna liczba beneficjentów – 200 osób).**

b. w zakresie pomocy osobom starszym:

- **Aktywizacja osób w podeszłym wieku poprzez organizację czasu wolnego (potencjalna liczba beneficjentów – 400 osób),**

- **Organizacja różnych form rehabilitacji społecznej, w tym w szczególności zespołów ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, rekreacyjnych, sportowych oraz innych zmierzających do uaktywnienia osób starszych (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób),**
- **Inspirowanie i promocja nowych rozwiązań w zakresie pomocy seniorom (potencjalna liczba beneficjentów – 400 osób).**

c. w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym:

- **Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte pomocą w formie zasiłku stałego (potencjalna liczba beneficjentów – 130 osób).**

d. w zakresie pomocy osobom bezrobotnym:

- **Przeciwdziałanie uzależnieniu się osób bezrobotnych od instytucji pomocy społecznej poprzez aktywizację oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych (potencjalna liczba beneficjentów – 900 osób).**

e. w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi:

- **Podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego aktywnego życia (potencjalna liczba beneficjentów – 30 osób).**

2. w ramach działań z zakresu kompensacji – solidaryzmu zidentyfikowano następujące programy:

f. w zakresie pomocy osobom starszym:

- **Zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (potencjalna liczba beneficjentów – 50 osób),**
- **Zapewnienie pomocy osobom starszym wymagającym opieki w dziennym ośrodku wsparcia (potencjalna liczba beneficjentów – 30 osób),**
- **Zapewnienie całodobowej opieki w domu pomocy społecznej (potencjalna liczba beneficjentów – 5 osób).**

g. w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym:

- **Organizacja i zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom wymagającym tego typu wsparcia (potencjalna liczba beneficjentów – 50 osób),**
- **Organizowanie i zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych w dziennych ośrodkach wsparcia (potencjalna liczba beneficjentów – 30 osób),**
- **Organizowanie i zapewnienie opieki całodobowej w domach pomocy społecznej (potencjalna liczba beneficjentów – 5 osób).**

h. w zakresie pomocy osobom bezrobotnym:

- **Zróżnicowanie form pomocy adresowanych do osób bezrobotnych mających na celu ich aktywizację poprzez prowadzenie działalności informacyjnej, dostęp do urządzeń biurowych, internetu (kluby pracy, klub integracji społecznej, gminne centrum informacji) (potencjalna liczba beneficjentów – 900 osób).**
- **Organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych (potencjalna liczba beneficjentów – 500 osób).**

i. w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi:

- **Organizowanie i zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych przeznaczonych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (potencjalna liczba beneficjentów – 5 osób).**

j. w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych:

- **Wspieranie działalności grup wsparcia (potencjalna liczba beneficjentów – 50 osób),**

- **Organizowanie wypoczynku połączonego z elementami terapii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (potencjalna liczba beneficjentów – 100 osób).**

- 3. w ramach działań z zakresu partycypacji – integracji przyjęto do realizacji programy:
  - a. w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży:
    - **Koordinacja działań pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, policji i organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów rodziny.**

    - b. w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym:
      - **Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz niepełnosprawnych,**
      - **Przełamywanie barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych.**

      - c. w zakresie pomocy osobom bezrobotnym:
        - **Budowanie sieci współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia.**

        - d. w zakresie pomocy osobom bezdomnym:
          - **Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami zainteresowanymi zapobieganiem zjawisku bezdomności na terenie miasta Żagania.**

          - e. w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi:
            - **Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi zajmującymi się osobami z zaburzeniami psychicznymi,**

- **Organizowanie w środowisku zamieszkania pomocy ze strony rodziny, innych osób,**
- **Wspieranie grup samopomocy i innych inicjatyw społecznych, których celem są działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,**
- **Prowadzenie działalności informacyjnej mającej na celu przełamywanie stereotypów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi.**

f. w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych:

- **Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób uzależnionych (aktywizacja zawodowa),**
- **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,**
- **Rozwój różnych form wsparcia mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu z powodu uzależnienia.**

14. WDRAŻANIE STRATEGII

L.p.	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Źródła środków
1.	Przedłożenie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Radnym Rady Miasta Żagań	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu	wrzesień 2006r.	-
2.	Zatwierdzenie strategii przez Radnych Rady Miasta Żagań	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu	wrzesień 2006r.	-
3.	Przesłanie strategii do organizacji pozarządowych i Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu	października 2006r.	Budżet miasta
4.	Udostępnienie strategii podmiotom zainteresowanym.	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu	listopad 2006r.	Budżet miasta
5.	Realizacja zadań określonych poszczególnymi programami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	Wszystkie podmioty lokalne działające w obszarze rzadko rozumianej polityki społecznej	grudzień 2006 – 2013r.	Budżet miasta, budżet OPS, środki zewnętrzna

15. MONITOROWANIE STRATEGII

L.p.	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Ocena realizacji strategii.	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej	każdego roku
2.	Organizowanie debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności.	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej	raz na 3 lata

16. ZAŁĄCZNIKI - PRZEBIEG PRAC POSZCZEGÓLNYCH GRUP W RAMACH DEBATY STRATEGICZNEJ (BEZ KOREKT EKSPERCKICH)

**Podział na grupy w trakcie debaty strategicznej
w dniu 26.09.2005r.***

Grupa I

Kałużna Katarzyna

Kuć Irena

Wawrzyniak Barbara

Wołoszyn Tadeusz

Grupa II

Dobrzański Artur

Hałas Izabella

Kowalski Piotr

Kozłowski Władysław

Olczak Małgorzata

Znamirowska Stanisława

Grupa III

Czapracki Jerzy

Darowska Iwona

Gronek Bernadetta

Kurek Lilianna

Siewruk Ryszard

Stachera Elżbieta

Grupa IV

Chimko Adolf

Fechner Lechosław

Jastrzębowski Adam

Jastrzębska Maria

Sokołowska Helena

Surgunt Zofia

---

* - Liderzy zostali wyróżnieni pogrubioną czcionką

Podział celów na obszary życia polityki społecznej Miasta Żagań – 26.09.2005 r.

EDUKACJA

1. Podjąć działania w kierunku organizacji wspólnych imprez i szkoleń (OPS, PUP, PCPR).
2. Podjąć działania w kierunku edukacji mieszkańców z zakresu znajomości obszaru działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu.
3. Podjąć działania w kierunku szerokiego propagowania istniejących programów pomocowych w obszarze pomocy społecznej.
4. Upowszechnić istnienie programów innowacyjnych („Wędką zamiast ryby”).
5. Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.

FINANSE

1. Podjąć działania w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych.
2. Podjąć działania w kierunku przyjęcia wieloletniego planu przedsięwzięć organizacyjno-inwestycyjnych w obszarze pomocy społecznej.
3. Stworzyć partnerstwa dla zwiększenia środków finansowych dla realizacji konkretnych projektów z zakresu pomocy społecznej.
4. Podjąć działania w kierunku włączenia prywatnego kapitału we współfinansowanie zadań pomocy społecznej.
5. Rozwijać różne formy wolontariatu.
6. Promować dostępne środki pomocowe skierowane bezpośrednio do beneficjentów.

INFRASTRUKTURA

1. Podjąć działania w kierunku rozbudowy istniejącej infrastruktury socjalnej.
2. Umożliwić rozwój bazy lokalowej dla organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.
3. Likwidować bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.
4. Stworzyć warunki dla sprawnie działającego systemu pomocy społecznej umożliwiającego pomoc finansową, rzeczową i mieszkaniową dla rodzin wielodzietnych, samotnych matek i osób starszych.
5. Podjąć działania w kierunku efektywnej współpracy jednostek pomocy społecznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu.
6. Podjąć działania w kierunku tworzenia świetlic i klubów na terenie miasta.

PROBLEMY SPOŁECZNE

1. Podjąć działania w kierunku sprawniejszego docierania pomocy społecznej do osób żyjących w ubóstwie.
2. Stworzyć warunki do działań mających na celu aktywizację zawodową społeczności lokalnej.
3. Przeciwdziałać dalszemu wzrostowi liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Niwelować skutki wysokiego bezrobocia w mieście.
5. Przeciwdziałać zjawisku pogłębiających się patologii społecznych.
6. Przeciwdziałać uzależnieniom.
7. Podjąć działania w kierunku poprawy funkcjonowania i dostępności usług opieki medycznej.
8. Podjąć działania w kierunku zapewnienia środków finansowych dla „rodzin rozwojowych”.
9. Podjąć działania w kierunku zwiększenia ofert pomocy dla ludzi młodych.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

1. Podjąć działania w kierunku usprawnienia współpracy pomiędzy organizacjami działającymi na terenie miasta Żagań i w regionie.
2. Usprawnić przepływ informacji pomiędzy społecznością lokalną a urzędami różnego szczebla.
3. Umożliwić szerszą współpracę w obszarze organizacji pozarządowych.
4. Podjąć działania w kierunku zwiększenia współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi.
5. Umożliwić efektywną promocję organizacji pozarządowych.
6. Podjąć działania w kierunku zwiększenia zasobów profesjonalnej kadry wyszkolonej do pracy w środowiskach zagrożonych.
7. Efektywnie rozpropagowywać ideę pomagania osobom potrzebującym wśród młodzieży (wolontariat).
8. Wykorzystać sprzyjający klimat władz samorządowych do tworzenia nowych inicjatyw i przedsięwzięć.
9. Wykorzystać dużą ilość funkcjonujących organizacji pozarządowych w zakresie pomocy społecznej.
10. Wykorzystać położenie geograficzne miasta.